

**UCHWAŁA NR 195/XXXIV/00
RADY MIEJSKIEJ ŁOMŻY
z dnia 11 października 2000 roku**

wraz ze zmianami uchwalonymi

**UCHWAŁĄ NR 473/LXXIII /06
RADY MIEJSKIEJ ŁOMŻY
z dnia 25 października 2006 roku**

oraz

**UCHWAŁĄ NR 136/XXIII/ 07
RADY MIEJSKIEJ ŁOMŻY
z dnia 19 grudnia 2007 roku**

w sprawie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży”

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 5 Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 1996 r. Nr 13 poz. 74, zmiany: Dz. U. Nr 58, poz.261, Nr 106, poz.496, Nr 132, poz. 622; z 1997 r. Nr 9, poz. 43, Nr 106, poz. 679, Nr 107 poz. 686, Nr 113, poz.734, Nr 123, poz.775; z 1998 r. Nr 155, poz.1014, Nr 162, poz. 1136; z 2000 r. Nr 26, poz.306} oraz art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz.139, zmiany: Dz. U. Z 1999 r. Nr 41, poz. 412, Nr 111, poz. 1279; z 2000 r. Nr 12, poz. 136) Rada Miejska uchwała **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży**, opracowanego w obrębie granic administracyjnych miasta, zwanego dalej „Studium”.

ROZDZIAŁ I – USTALENIA OGÓLNE

§1

„**Studium**” określa:

- 1) uwarunkowania wspierające i hamujące rozwój miasta,
- 2) cele rozwoju,
- 3) kierunki ochrony przestrzeni:
  - a) przestrzeni przyrodniczej,
  - b) przestrzeni kulturowej,
- 4) kierunki rozwoju podstawowych sfer życia:
  - a) mieszkanie,
  - b) obsługa,
  - c) praca,
  - d) wypoczynek - rekreacja,
- 5) kierunki polityki przestrzennej w odniesieniu do następujących wydzielonych stref:
  - a) strefa centralna miasta – I,
  - b) strefa śródmiejska – II,
  - c) strefa miejska – III,
  - d) strefa podmiejska – IV,
  - e) strefa produkcyjno – usługowo - składowa – V,
  - f) strefa ekologiczna – VI,
- 6) uwarunkowania realizacji kierunków polityki przestrzennej w zakresie systemu transportowego i infrastruktury technicznej,
- 7) kierunki polityki planistycznej.

§2

„Studium” stanowi podstawę merytoryczną i formalną do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które nie mogą być sprzeczne z ustaleniami niniejszej uchwały.

§3

Integralną częścią studium są rysunki, stanowiące załączniki do niniejszej uchwały:

- 1) rysunki **uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego** stanowiące załączniki:
Nr 1a – uwarunkowania przyrodnicze,
Nr 1b – uwarunkowania kulturowe,
Nr 1c – system zaopatrzenia w wodę,
Nr 1d – system odprowadzenia ścieków,
Nr 1e – system zaopatrzenia w ciepło i gaz,
Nr 1f – elektroenergetyka,
Nr 1g – struktura funkcjonalno-przestrzenna,
- 2) rysunek „kierunki zagospodarowania przestrzennego - strefy polityki przestrzennej” w skali 1:10 000 stanowiący załącznik **Nr 2**,
- 3) rysunek „kierunki polityki planistycznej” w skali 1:10 000 stanowiący załącznik **Nr 3**,
- 4) rysunek „kierunki rozwoju sieci drogowej” w skali 1:10 000 stanowiący załącznik **Nr 4**.

ROZDZIAŁ II UWARUNKOWANIA ROZWOJU ŁOMŻY

§4

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta w podziale na następujące grupy problemowe uwarunkowań: przyrodnicze, kulturowe, społeczne, ekonomiczne, infrastrukturalne i strukturalne jako zjawiska (czynnik) sprzyjające rozwojowi przestrzennemu miasta i ograniczające jego możliwości rozwoju.

§5

Uwarunkowania przyrodnicze

1. Wspierające rozwój:

- 1) uwarunkowania zewnętrzne:
  - a) położenie w obszarze Zielonych Płuc Polski pozwalające na uzyskanie korzystnych wyników promocji, sprzedaży surowców i artykułów spożywczych pochodzących z obszaru miasta,
  - b) położenie miasta poza zasięgiem negatywnego oddziaływania dużych ośrodków miejskich i przemysłowych, co wpływa bardzo korzystnie na jakość środowiska przyrodniczego, a tym samym warunki życia ludności;
- 2) uwarunkowania wewnętrzne:
  - a) stosunkowo wysoka jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej w południowo-wschodniej części miasta stwarzająca korzystne warunki dla wszelkich upraw polowych. Stosowanie ekologicznych metod produkcji pozwoli również na zabezpieczenie trwałości walorów przyrodniczych,
  - b) korzystna rzeźba terenu – na zdecydowanej większości obszaru miasta – dla różnych form zainwestowania miejskiego,
  - c) korzystne warunki gruntowo-wodne dla realizacji różnych form zabudowy (w przeważającej części obszaru miasta),
  - d) stosunkowo duża zasobność wód wglębnych, a tym samym wydajność istniejących ujęć (szczególnie w Podgórzu) oraz łatwe ich zagospodarowanie do różnych celów, w tym gospodarczych,
  - e) występowanie wód powierzchniowych płynących (Narew, Łomżyczka i Struga Lepacka) wraz z przyległymi do nich dolinami, które wpływają korzystnie na mikro-

- klimat miasta oraz higienę atmosfery, jak również pozwalają na wykorzystanie ich do celów rekreacyjnych – szczególne rzeki Narew, pod warunkiem dalszej poprawy stanu jej czystości – wymagana II klasa czystości dla urządzenia kąpielisk),
- f) rozbudowywana i modernizowana miejska oczyszczalnia ścieków zwiększy jej przepustowość i podniesie stopień oczyszczania ścieków, co w znacznym stopniu wpłynie na poprawę jakości wód w Narwi (wymagana I-sza klasa czystości – woda dla aglomeracji warszawskiej),
  - g) korzystne warunki higieniczne powietrza atmosferycznego,
  - h) wyposażenie miasta w elementy infrastruktury technicznej eliminującej do minimum ujemne skutki działalności gospodarczej i warunków życia mieszkańców miasta (miejski system kanalizacji sanitarnej, sieci ciepłowniczej, sieci gazowej),
  - i) rozwiązany na dzień dzisiejszy problem składowania odpadów. Miasto posiada urządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami składowisko odpadów, zlokalizowane poza obszarem administracyjnym miasta (w miejscowości Czartoria, gmina Miastkowo).

2. Ograniczające i hamujące rozwój:

1) uwarunkowania zewnętrzne:

- a) utrzymanie w I-szej klasie czystości wód w Narwi będącej źródłem wody dla aglomeracji warszawskiej,
- b) tranzytowe położenie miasta względem rzeki Narwi, której wody wpływające na obszar miasta nie odpowiadają zakładanej dla tej rzeki klasie czystości (I-szej),
- c) obecność w obszarze miasta doliny rzeki Narwi będącej częścią korytarza ekologicznego pełniącego kluczową rolę w Ekologicznym Systemie Obszarów Chronionych Polski, jak również w Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET-POLSKA, wymaga szczególnej ochrony przed jej degradacją,
- d) podział obszaru miasta drogami krajowymi nr 61, 63 i 680 o bardzo dużym natężeniu ruchu samochodowego, konsekwencją którego jest duża emisja spalin i hałasu obniżająca znacznie warunki życia mieszkańców miasta,
- e) położenie w obszarze Zielonych Płuc Polski ogranicza (eliminuje) rozwój przemysłu o znacznej uciążliwości dla środowiska.

2) uwarunkowania wewnętrzne:

- a) stosunkowo wysokiej klasy bonitacyjne gleb w południowo-wschodniej części miasta ograniczające przeznaczanie ich na cele pozarolnicze,
- b) dolina rzeki Narwi, Łomżyczki i Lepackiej Strugi i inne obszary dolinowe o dużej aktywności ekologicznej wymagające bezwzględnej ochrony przed zmianą sposobu zagospodarowania,
- c) brak znaczących zasobów surowców mineralnych,
- d) obniżona jakość wód rzeki Narwi (II klasa czystości) ogranicza możliwości rekreacyjnego jej użytkowania,
- e) mały udział urządzonej zieleni miejskiej w ogólnej powierzchni miasta,
- f) położenie w obszarze Zielonych Płuc Polski eliminuje rozwój produkcji o znacznej uciążliwości dla środowiska.

§6

Uwarunkowania kulturowe

1. Wspierające rozwój:

1) uwarunkowania zewnętrzne:

- a) historyczne tradycje istnienia Łomży jako stolicy Ziemi Łomżyńskiej,
- b) walory krajobrazowe, usytuowanie nad rzeką Narew, (szerokie piękne widoki eksponowane z miejskiej skarpy na Piątnicę i dolinę rzeki oraz ze wsi położonych po prawej stronie brzegu na charakterystyczną wyrazistą panoramę miasta,

- c) historyczny układ przestrzenny miasta uznany za zabytek urbanistyki,
  - d) funkcja miasta jako ośrodka diecezjalnego z siedzibą diecezji, wyższego seminarium duchownego i lokalizacją zakonów,
- 2) uwarunkowania wewnętrzne:
- zachowane i objęte ochroną konserwatorską obiekty zabytkowe i kulturowe decydujące i świadczące o tożsamości miasta.

2. Ograniczające i hamujące rozwój:

- 1) uwarunkowania zewnętrzne:
- wzrastający ruch tranzytowy przez najstarszą część miasta powodujący obniżenie jakości życia mieszkańców,
- 2) uwarunkowania wewnętrzne:
- a) pogarszający się stan techniczny obiektów zabytkowych,
  - b) zniekształcone zagospodarowanie, zmiana funkcji i charakteru historycznych placów,
  - c) urbanizacja terenów nadrzecznych degradująca walory krajobrazowe i przyrodnicze,
  - d) słabo i mało atrakcyjnie zagospodarowane wnętrza śródmiejskich.

§7

Uwarunkowania społeczno – gospodarcze

1. Wspierające rozwój:

- 1) uwarunkowania zewnętrzne:
- a) funkcja miasta jako ośrodka o znaczeniu regionalnym, centrum administracyjno - usługowe i węzeł komunikacji drogowej,
  - b) walory położenia na terenie „Zielonych Płuc Polski”,
  - c) położenie przy trasach turystycznych i tranzytowych,
  - d) stosunkowo wysoki poziom kwalifikacji zawodowych społeczeństwa w regionie,
- 2) uwarunkowania wewnętrzne:
- a) wysoki poziom wyposażenia w usługi,
  - b) wizerunek miasta prężnego,
  - c) funkcjonowanie szkolnictwa wyższego w mieście Łomża (Wyższe Seminarium Duchowne, Wyższa Szkoła Agrobiznesu, Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości im. B. Jańskiego, Akademia Teologiczno-Katolicka w Warszawie, pkt konsultacyjny w Łomży),
  - d) bardzo dobre warunki w zakresie lecznictwa zamkniętego (nowoczesny sprzęt, wyspecjalizowana kadra medyczna, nowoczesna baza lokalowa),
  - e) dobra sytuacja w zakresie otwartego lecznictwa specjalistycznego,
  - f) występowanie szkół artystycznych (szkoła muzyczna I i II stopnia, liceum plastyczne),
  - g) poprawa ilości usług sportu i rekreacji poprzez realizację i zagospodarowanie zespołu rekreacyjno - sportowego na „Osiedlu Mazowieckim”,
  - h) wysoki poziom artystyczny Łomżyńskiej Orkiestry Kameralnej, Teatr Lalki i Aktora, Czarnego Teatru „Sivina”, Zespołu Pieśni i Tańca „Łomża”,
  - i) korzystne warunki mieszkaniowe:
    - wzrost standardu mieszkań,
    - prywatyzacja zasobów mieszkaniowych,
    - znaczny udział budynków nowych w zasobach mieszkaniowych,
    - odchodzenie od budownictwa wysokiego, wznoszonego z wielkiej płyty na rzecz budowy małych domów i zabudowy jednorodzinnej,
  - j) dynamiczny rozwój przedsiębiorczości indywidualnej zwłaszcza w zakresie usług nieprodukcyjnych i drobnej wytwórczości (powstanie licznych nowych podmiotów gospodarczych),

- k) występowanie wolnych obiektów produkcyjnych do zagospodarowania,
- l) stosunkowo wysoki poziom kwalifikacji zawodowych ludności,
- m) duże zasoby młodej i stosunkowo taniej siły roboczej.

2. Ograniczające i hamujące rozwój:1) uwarunkowania zewnętrzne:

- a) wysoki poziom bezrobocia strukturalnego,
- b) brak funduszy celowych na działalność społeczno - gospodarczą,

2) uwarunkowania wewnętrzne:

- a) mało chłonny lokalny rynek zbytu,
- b) brak zaplecza naukowo - technicznego,
- c) spadek przedsiębiorczości w sferze produkcyjnej,
- d) zmniejszenie efektów realizacyjnych w budownictwie spółdzielczym i wzrost cen mieszkań,
- e) niekorzystna struktura firm działających na terenie miasta (zbyt mała liczba zakładów średniej wielkości),
- f) brak zasobu gruntów komunalnych na cele usługowo - produkcyjne,
- g) braki podstawowych placówek kultury szczególnie na terenach osiedli mieszkaniowych,
- h) niski poziom obsługi w zakresie lecznictwa otwartego w podstawowej opiece medycznej,
- i) niekorzystna sytuacja w zakresie zaspokojenia potrzeb lokalowych w szkolnictwie ponadpodstawowym,
- j) brak samodzielnych obiektów szkół gimnazjalnych.

§8**Uwarunkowania ekonomiczne związane z rolnictwem****1. Wspierające rozwój:**1) uwarunkowania zewnętrzne:

- funkcja miasta jako ośrodka o znaczeniu regionalnym,

2) uwarunkowania wewnętrzne:

- a) dobra jakość gleb, szczególnie w części zachodniej i wschodniej miasta,
- b) dobre wyposażenie gospodarstw rolnych w infrastrukturę techniczną,
- c) bliskość usług,
- d) możliwość bezpośredniego zbytu produktów rolnych mieszkańcom miasta,
- e) bliskość miejscowości Piątница z rozwiniętym przetwórstwem mleka,
- f) przetwórstwo ziemniaków oraz częściowo mięsa ,
- g) gospodarstwa rolne stanowiące dodatkowe źródło utrzymania ludności,
- h) wysoki udział terenów niezabudowanych w obrębie terenów osiedlowych indywidualnych gospodarstw rolnych.

2. Ograniczające i hamujące rozwój:1) uwarunkowania zewnętrzne:

- a) niska opłacalność produkcji rolnej co powoduje ubożenie ludności utrzymującej się z rolnictwa,
- b) brak stabilnych rynków zbytu,
- c) duża konkurencyjność na rynku zbytu produktów rolnych (szeroki dopływ produktów z giełd rolnych),
- d) wysokie ceny środków produkcji.

2) uwarunkowania wewnętrzne:

- a) zmniejszanie areалу użytków rolnych na skutek rozwoju tkanki miejskiej ,
- b) niższa jakość produktów rolnych w związku z zanieczyszczeniem środowiska wyni-

- kającym z funkcjonowania miasta,
- c) straty w uprawach rolnych w związku ze zwiększoną penetracją terenów upraw rolnych w bezpośredniej bliskości miasta,
  - d) znaczna część użytków zielonych nad rzeką okresowo zalewanych na wiosnę,
  - e) ograniczenia w rozbudowie gospodarstw rolnych wynikające z małych działek oraz funkcjonowania gospodarstw w sąsiedztwie zabudowy jednorodzinnej,
  - f) utrudnione przejazdy przez miasto sprzętem rolniczym oraz transport płodów rolnych i dalekie dojazdy do pól,
  - g) szachownica na części obszaru miasta i duży udział gospodarstw małych,
  - h) wysoki udział użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych w wieku poprodukcyjnym,
  - i) niski stopień aspiracji rozwojowych wyrażany przez użytkowników gospodarstw rolnych,
  - j) niska towarowość gospodarstw rolnych.

§9

Uwarunkowania infrastrukturalne

1. **Wspierające rozwój:**

1) uwarunkowania zewnętrzne:

- a) dogodne powiązanie z systemem transportu krajowego i międzynarodowego poprzez drogi nr 61, 63, 680 (położenie na szlaku turystycznym z centrum Polski na Pojezierze Mazurskie i Suwalskie, na trasie międzynarodowej Warszawa - Augustów i dalej na Litwę),
- b) dostępność do towarowej sieci kolejowej,
- c) dostępność do sieci gazowej wysokiego ciśnienia,
- d) bardzo dobra dostępność do krajowej sieci elektroenergetycznej wysokich napięć (3 czynne RPZ),

2) uwarunkowania wewnętrzne:

- a) prawidłowo wykształcony układ komunikacyjny miasta,
- b) ujęcia wody posiadające rezerwy wydajności,
- c) dobrze rozwinięta sieć wodociągowa i kanalizacyjna oraz opracowane programy ogólne wodociągowe i kanalizacyjne,
- d) modernizowana i rozbudowywana oczyszczalnia ścieków do przepustowości 20 tys. m³/d,
- e) dobre warunki do rozwoju gazyfikacji (zmodernizowana stacja redukcyjna, istniejąca bezawaryjna sieć i opracowany program gazyfikacji),
- f) posiadająca rezerwę mocy ciepłownia miejska i dobrze rozwinięta sieć ciepłna,
- g) dobrze rozwijający się system telekomunikacji,
- h) dobrze rozwinięta sieć elektroenergetyczna SN.

2. **Ograniczające i hamujące rozwój:**

1) uwarunkowania zewnętrzne:

- a) brak komunikacji kolejowej,
- b) znaczna odległość od źródeł energii elektrycznej i tym samym wyższa cena energii elektrycznej,

2) uwarunkowania wewnętrzne:

- a) brak wyznaczonych ścieżek rowerowych,
- b) brak drugostronnego zasilania miasta w wodę z ujęcia „Podgórze”,
- c) wymagające modernizacji sieci elektroenergetyczne nn w niektórych częściach miasta,
- d) obciążenie ruchu miejskiego przez pojazdy rolnicze,
- e) ograniczone środki finansowe na rozwój sieci infrastruktury technicznej oraz modernizację dróg.

§10

Uwarunkowania strukturalno-przestrzenne

1. Wspierające rozwój:

1) uwarunkowania zewnętrzne:

- a) funkcja i wielkość miasta jako ośrodka o znaczeniu regionalnym.
- b) korzystne położenie miasta:
  - atrakcyjność położenia w środowisku przyrodniczym (obszar "Zielonych Płuc Polski", Park Krajobrazowy Doliny Narwi, rzeka Narew wraz z doliną, malownicza skarpa),
  - położenie na szlaku komunikacyjnym w kierunku jezior mazurskich.
- c) występowanie placówek z zakresu kultury i oświaty o znaczeniu ponadregionalnym, w tym szkół wyższych.
- d) korzystna struktura własnościowa podmiotów gospodarczych działających na rynku,

2) uwarunkowania wewnętrzne:

- a) dobrze wykształcony układ komunikacyjny,
- b) dobra dostępność do sieci infrastruktury technicznej,
- c) dobrze wykształcone ośrodki usługowe,
- d) znaczna ilość usług komercyjnych i podmiotów działających w sferze usług,
- e) wolne terenów przydatne do zainwestowania,
- f) wykształcona struktura funkcjonalno-przestrzenna w dzielnicach mieszkaniowych.

2. Ograniczające i hamujące rozwój:

1) uwarunkowania zewnętrzne:

- a) spadek rangi miasta z wojewódzkiego na powiatowe,
- b) brak obwodnicy wraz z przeprawą mostową w ciągu drogi krajowej, wymuszający przebieg ruchu tranzytowego przez centrum miasta,
- c) brak połączeń kolejowych dla ruchu pasażerskiego,
- d) utrudnienia w pozyskiwaniu gruntów przez zewnętrznych inwestorów strategicznych powodowane istniejącą strukturą własności,

2) uwarunkowania wewnętrzne:

- a) ograniczenia i uciążliwości spowodowane przebiegiem ruchu tranzytowego przez miasto,
- b) końcówka towarowej linii kolejowej oraz położenie stacji przeładunkowej w centrum miasta,
- c) występowanie zainwestowanych terenów wymagających przekształceń i porządkowania,
- d) znaczne rozdrobnienie struktury własności gruntów,
- e) brak zasobów gruntów miejskich, w tym pod znaczące inwestycje dla potencjalnych inwestorów,
- f) brak zakładów pracy zapewniających odpowiednią ilość miejsc pracy,
- g) brak środków finansowych i trudności w pozyskiwaniu gruntów zieleń i pod pasy drogowe.

ROZDZIAŁ III

CELE ROZWOJU MIASTA ŁOMŻY

§11

Cel nadrzędny

Jako główny cel rozwoju uznaje się osiągnięcie harmonijnego, wszechstronnego i trwałego rozwoju struktury przestrzennej miasta, zapewniający sukcesywny wzrost jakości zamieszkania, pracy, obsługi i wypoczynku, przy zachowaniu właściwych relacji między strategicznymi celami szczegółowymi.

§12

Cele przyrodnicze

Cele przyrodnicze wyrażają się w ochronie i racjonalnym kształtowaniu środowiska przyrodniczego poprzez:

- 1) ochrona funkcjonowania i zachowanie ciągłości przestrzennej systemu obszarów naturalnych powiązań przyrodniczych - dolina rzeki Narwi, strefa krawędziowa tej doliny i dolina rzeczki Łomżyczki i Strugi Lepackiej,
- 2) zapewnienie normatywnych warunków sanitarnych zamieszkania mieszkańcom miasta w zakresie jakości powietrza atmosferycznego, poziomu hałasu i wibracji oraz elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego,
- 3) zmniejszenie negatywnych skutków tranzytowego ruchu samochodowego - ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza i poziomu emisji hałasu poprzez eliminację jego z miasta,
- 4) ochrona wód Narwi poprzez podniesienie wydajności i sprawności oczyszczania ścieków i usprawnienie gospodarki odpadami stałymi,
- 5) wzbogacanie i racjonalne wykorzystanie wysokich walorów środowiska przyrodniczego dla rekreacji i wypoczynku,
- 6) podjęcie działań w celu podniesienia poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców.

§13

Cele ekonomiczne

Cele ekonomiczne wyrażają się w kształtowaniu mechanizmów stymulujących efektywny, wielostronny rozwój miasta:

- 1) zakończenie procesu restrukturyzacji i prywatyzacji zakładów komunalnych,
- 2) pozyskiwanie inwestorów strategicznych tworzących nowe miejsca pracy przy wykorzystaniu położenia miasta na trasie aglomeracja stołeczna - rynki Europy północnej i wschodniej poprzez skuteczną promocję miasta i regionu, przygotowywanie ofert lokalizacyjnych oraz odpowiedni system ulg i preferencji.
- 3) zapewnienie maksymalnego wsparcia dla tworzenia i rozwoju średnich przedsiębiorstw.

§14

Cele społeczne

Cele społeczne wyrażają się w poprawie standardu cywilizacyjnego lokalnej społeczności oraz w sprawnym funkcjonowaniu miasta:

- 1) zahamowanie odpływu z miasta osób młodych poprzez tworzenie korzystnych warunków dla powstania nowych miejsc pracy oraz możliwości zdobywania poszukiwanych kwalifikacji w mieście,
- 2) rozszerzenie bazy szkolnictwa ponadgimnazjalnego,
- 3) rozszerzenie bazy lecznictwa otwartego w podstawowej opiece medycznej,
- 4) zapewnienie rozwoju usług kultury, rekreacji i sportu,
- 5) stworzenie warunków do optymalnego wykorzystania istniejących zasobów mieszkaniowych w mieście oraz równoległe tworzenie przesłanek do systematycznego rozwoju substancji mieszkaniowej, poprzez:
  - a) utrzymanie (ewentualne zwiększenie) ulg ustalonych zasad preferencyjnej sprzedaży mieszkań komunalnych,
  - b) kontynuowanie remontów oraz modernizacji budynków komunalnych,
  - c) przygotowanie nowych kompleksów urbanistycznych pod budownictwo mieszkaniowe o różnych formach własności,
  - d) dalsze inwestowanie w infrastrukturę techniczną na osiedlach mieszkaniowych,
  - e) uruchomienie budownictwa mieszkaniowego na podnajem (TBS) samodzielnie lub wspólnie ze spółdzielniami.

§15

Cele strukturalno-przestrzenne

Cele strukturalno-przestrzenne polegają na zachowaniu lub przywracaniu ładu przestrzennego w zagospodarowaniu miasta:

- 1) efektywne wykorzystanie przestrzeni zurbanizowanej poprzez zagospodarowanie w pierwszej kolejności terenów wolnych, częściowo już uzbudowanych, znajdujących się w sąsiedztwie terenów zainwestowanych przy jednoczesnym czasowym ograniczeniu inwestowania w tereny położone obrzeżnie w stosunku do centrum miasta,
- 2) eliminacja konfliktów wynikających z różnych sposobów użytkowania terenów,
- 3) uporządkowanie i uczynienie struktury miasta oraz podjęcie działań zmierzających do rehabilitacji zabudowy śródmieścia,
- 4) poprawa ładu przestrzennego obszarów istniejącej starej (częściowo zdegradowanej) zabudowy jednorodzinnej z jednoczesnym zwiększeniem intensywności zabudowy,
- 5) wykorzystanie walorów przyrodniczych terenów doliny rzeki Narew na cele rekreacji i wypoczynku,
- 6) wykształcenie systemu zieleni ogólnomiejskiej z uwzględnieniem systemu ścieżek rowerowych,
- 7) dążenie do podnoszenia standardu wyposażenia istniejących osiedli mieszkaniowych (ze szczególnym uwzględnieniem budownictwa jednorodzinnego) w usługi dla ludności, terenów zieleni oraz sportowo-rekreacyjnych.

§16

Cele infrastrukturalne

- 1) stworzenie odpowiednich warunków dla utrzymania i rozbudowy krajowego węzła komunikacyjnego jakim jest skrzyżowanie drogi ekspresowej Warszawa-Suwałki i dróg krajowych,
- 2) eliminacja ciężkiego ruchu tranzytowego międzynarodowego z centralnej części miasta,
- 3) stworzenie warunków dla realizacji obwodnicy,
- 4) rozbudowa i modernizacja układu komunikacyjnego miasta,
- 5) rozwój systemu komunikacji zbiorowej,
- 6) podnoszenie standardu życia mieszkańców poprzez rozwój systemów infrastruktury technicznej przychylniej środowisku.

ROZDZIAŁ IV

KIERUNKI OCHRONY PRZESTRZENI PRZYRODNICZEJ I KULTUROWEJ

§17

Ochrona przestrzeni przyrodniczej

Kierunki i zadania w zakresie ochrony, kształtowania i zagospodarowania środowiska przyrodniczego stanowią rozwinięcie polityki państwa na obszarze miasta.

1. Ochrona walorów środowiska przyrodniczego

Zakłada się zachowanie podstawowych elementów systemu przyrodniczego miasta, ochronę i wzbogacanie walorów ekologicznych i wartości użytkowych oraz ich racjonalne wykorzystanie w rozwoju miasta, przy zapewnieniu sprawnego funkcjonowania całego systemu przyrodniczego miasta z systemem regionalnym i krajowym.

- 1) Doliny rzek Narwi (obszar węzłowy o znaczeniu regionalnym), Łomżyczki i Lepackiej Strugi (ciągi ekologiczne o znaczeniu ponadlokalnym) oraz obniżenia terenowe stanowiące elementy drobnoprzestrzenne systemu obszarów naturalnych powiązań przyrodniczych o znaczeniu lokalnym (sięgacze) i funkcjach: ekologicznej, gospodarczej i krajobrazowej. Zagospodarowanie tych obszarów powinno sprowadzać się do zachowania ich funkcji i

walorów środowiska przyrodniczego oraz ochrony przed zainwestowaniem i degradacją przyrodniczą. Realizacja powyższego wymagać będzie w szczególności:

- a) utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania w formie naturalnej roślinności łąkowo-pastwiskowej z zachowaniem lokalnych istniejących zadrzewień,
  - b) działań zmierzających do reaktywowania zdegradowanych wysokich walorów środowiska przyrodniczego i zabezpieczenia ich do pełnienia funkcji ekologicznych, klimatycznych, i wodochronnych jako funkcji podstawowych poprzez: przywrócenie I klasy czystości wodom rzeki Narwi i znacznej poprawie stanu czystości Łomżyczki, niedopuszczanie do dalszej zabudowy celem stworzenia w obrębie dolin terenów otwartych umożliwiających swobodne przewietrzanie, ograniczanie dalszych koncentracji zabudowy w częściach dolin już zainwestowanych na rzecz wprowadzania różnych form zieleni,
  - c) ustalenie zakazu wykonywania prac ziemnych naruszających w sposób istotny rzeźbę terenu i układ stosunków wodnych, z wyjątkiem zabiegów renaturalizacyjnych, ustalanie zakazu odprowadzania nieoczyszczonych ścieków, realizacji w ich obrębie zbiorników i rurociągów do magazynowania i transportu olejów i smarów, budowy stacji paliw oraz budowy wysypisk odpadów stałych i wylewisk płynów.
- 2) Lasy występujące w dużym rozdrobnieniu i niewielkich powierzchniach są drobno-prze-strzennymi elementami systemu przyrodniczego miasta o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznych, wodochronnych i krajobrazowych. Zagospodarowaniu tych obszarów powinno sprowadzać się do bezwzględnej ich ochrony ze względu na/w funkcje, a przede wszystkim ze względu na ich obecność podnoszącą walory przyrodnicze całego obszaru miasta. Realizacja powyższego wymagać będzie w szczególności wprowadzenia zakazu:
- a) zmniejszania powierzchni leśnej,
  - b) realizacji przebiegu liniowych elementów infrastruktury technicznej (linii elektroenergetycznych, gazociągów, kolektorów kanalizacyjnych, linii telekomunikacyjnych) wymagających znacznej wycinki drzew,
  - c) wykonywania melioracji trwale naruszających stosunki wodne w dolinie rzeki Łomżyczki i Lepackiej Strugi na obszarach zalesionych i prac ziemnych naruszających w istotny sposób rzeźbę terenu,
  - d) lokalizacji składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych.
- 3) Zieleni urządzona
- Miasto Łomża jest niedostatecznie wyposażone w tereny zieleni urządzonej. Należy dążyć do zwiększenia powierzchni tych terenów do minimum 8 m²/mieszkańca (obecnie 5,1 m²/mieszkańca).
- Istniejące parki, skwery, zieleni uliczna, zieleni przykościelna i cmentarna, ogrody przydomowe i ogródki działkowe są elementami uzupełniającymi system przyrodniczy miasta o znaczeniu lokalnym. Podstawowym kierunkiem zagospodarowania wymienionych form zieleni jest ochrona ich powierzchni i form zagospodarowania przed likwidacją, z wyjątkiem szczególnych przypadków realizacji bardzo ważnych elementów komunikacyjnych lub infrastrukturalnych. Realizacja ochrony zieleni urządzonej wymagać będzie w szczególności:
- a) zwiększenia terenów zieleni urządzonej,
  - b) wprowadzenia zakazu przeznaczania tych terenów na inne cele w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu),
  - c) prowadzenia zabiegów pielęgnacyjno - konserwatorskich.
- 4) Szczególne formy ochrony przyrody - występujące w mieście pomniki przyrody(drzewa)

należy szczególnie chronić przed ich likwidacją bądź jakimkolwiek uszkodzeniem. Również szczególnej ochronie podlega dno doliny Narwi będące fragmentem obszaru chronionego Krajobrazu Równiny Kurpiowskiej i Doliny Dolnej Narwi. Na obszarze tym zabrania się między innymi zamiany stosunków wodnych z wyjątkiem zabiegów naturalizacyjnych.

2. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

- 1) Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych ukierunkowana będzie głównie na:
  - a) uzyskanie i utrzymanie I klasy czystości wód rzeki Narwi oraz znacznej poprawie stanu czystości wód rzeki Łomżyczki,
  - b) ochronę wód gruntowych przed zanieczyszczeniami sanitarnymi i przemysłowymi,
  - c) utrzymanie nienaruszalnego przepływu biologicznego w Łomżyczce i Lepackiej Strudze;
- 2) Realizacja powyższego wymagać będzie w szczególności:
  - a) zakazu odprowadzania do wód powierzchniowych i gruntu ścieków nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych,
  - b) utrzymania w najwyższej sprawności miejskiej oczyszczalni ścieków gwarantującej skuteczną ochronę czystości wód rzeki Narwi będącej odbiornikiem oczyszczonych ścieków,
  - c) dalszej rozbudowy miejskiego systemu kanalizacyjnego z jednoczesną likwidacją rozwiązań opartych na zbiornikach do magazynowania ścieków,
  - d) zachowaniu stref ochrony bezpośredniej (10 m) oraz bezwzględny przestrzeganiu zasad gospodarowania w strefie ochrony pośredniej ustanowionej dla studni stanowiących ujęcia wód komunalnych.

3. Ochrona powietrza atmosferycznego

- 1) W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego zakłada się następujące kierunki działania:
  - a) przeciwdziałanie wzrostowi zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego głównie emisją pochodzącą ze źródeł energetycznych, przemysłowych i komunikacji (głównie pyłów zawieszonych, dwutlenku siarki i azotu oraz ołowiu,
  - b) poprawę warunków życia ludzi zamieszkałych w obszarach leżących w zasięgu emisji zanieczyszczeń, przede wszystkim emisji powodowanej ruchem pojazdów samochodowych.
- 1) Realizacja powyższego wymagać będzie w szczególności:
  - a) wprowadzenia obowiązku stałego monitoringu atmosfery będącego podstawą do ustalenia jednostkowych norm emisji zanieczyszczeń lub ich likwidacji w formie wydanych decyzji przez kompetentne organy administracyjne,
  - b) wydawania decyzji nakazujących instalowania urządzeń redukujących zanieczyszczenia oraz zmian profilu i technologii produkcji w obiektach stanowiących główne źródła zanieczyszczeń,
  - c) stosowania proekologicznych nośników energii (gaz, olej opałowy, prąd),
  - d) przestrzegania zasady ograniczającej uciążliwość obiektu do granic własnej działki,
  - e) budowy obejść miasta dla tranzytowego ruchu kołowego,
  - f) przestrzegania wartości dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń określonych w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (z dnia 28.04.1998 r. w sprawie dopuszczalnych wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu Dz. U. Nr 55, poz. 355).

4. Ochrona ludzi i środowiska przed hałasem i wibracjami.

- 1) Działania w tej sferze dotyczą minimalizacji poziomu hałasu i wibracji głównie w obszarach stałego pobytu (zamieszkania) ludzi.

- 2) Realizacja wymienionych działań wymagać będzie w szczególności:
  - a) eliminacji z obszarów stałego pobytu ludzi źródeł hałasu o ponadnormatywnym poziomie poprzez zabezpieczenia techniczne lub zmianę technologii i urządzeń,
  - b) przestrzegania zasady ograniczającej uciążliwość obiektu do granic własnej działki,
  - c) uwzględniania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu norm dopuszczalnego hałasu w środowisku,
  - d) określenia zasad i warunków sytuowania nowej zabudowy w stosunku do dróg o znacznej uciążliwości, a w szczególności do dróg krajowych,
  - e) sporządzania prognoz oddziaływania projektowanej zabudowy i zagospodarowania terenów na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania i eliminowania inwestycji zagrażających środowisku.

5. Ochrona ludzi i środowiska przed szkodliwym elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym.

- 1) Podstawowym zadaniem w tym zakresie jest zmniejszenie do minimum oddziaływania szkodliwego promieniowania niejonizującego na ludzi i środowisko przyrodnicze.
- 2) Realizacja powyższego wymagać będzie w szczególności:
  - a) stosowania wymaganych stref ochronnych (14,5 m od skrajnego przewodu) od napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV (zalecana odległość od osi linii 20 m) oraz 10 m od linii 15 kV.
  - b) przestrzegania odległości zabudowy od linii napowietrznych WN zgodnie z PN - 75/E-5100§28t. 22.

6. Ochrona powierzchni ziemi

- 1) W odniesieniu do ochrony powierzchni ziemi i racjonalnego wykorzystania jej walorów użytkowych w rozwoju miasta przyjmuje się następujące kierunki zagospodarowania:
  - a) ochronę powierzchni ziemi przed zanieczyszczeniami stałymi i płynnymi,
  - b) ochronę najwartościowszych terenów produkcji rolnej przed przeznaczaniem jej na cele inne niż rolnicze,
  - c) ochronę powierzchni ziemi przed negatywnymi skutkami powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych - szczególnie rejon skarpy.
- 2) Realizacja powyższego wymagać będzie w szczególności:
  - a) usprawnienie systemu organizacyjnego odbioru i transportu odpadów chroniącego miasto przed zanieczyszczeniem i pozwalającego na odzysk surowców wtórnych w drodze selekcji odpadów u ich „producentów” (ewentualnie na składowisku) oraz zorganizowanie systemu zbytu surowców wtórnych,
  - b) dalszy rozwój miejskiego systemu kanalizacyjnego eliminując zbiorniki do gromadzenia ścieków,
  - c) ograniczenia rozwoju miasta na kierunku południowo-wschodnim z uwagi na występowanie gleb najwyższych klas bonitacyjnych (III b, IV a),
  - d) zrehabilitowania i zagospodarowania istniejących wyrobisk poeksploatacyjnych kruszyw oraz niedopuszczenia do uruchomienia nowych punktów eksploatacyjnych z uwagi na niską jakość i niewielką zasobność złóż kopalin.

§18

Ochrona przestrzeni kulturowej

1. Do elementów identyfikacji przestrzenno-kulturowej należą:

- 1) dominujące zespoły obiektów sakralnych i użyteczności publicznej
  - a) Zespół katedry i pałacu biskupiego- ul. Dworna, Giełczyńska, Połowa, Sadowa; w skład zespołu wchodzi: kościół p.w. św. Michała i św. Jana Chrzciciela, dawna plebania z XVIII w., przebudowana w XX w., pałac biskupi z 1925 r.- siedziba bisku-

- pów łomżyńskich w formie osiowego neobarokowego założenia oraz budynku należącego do dawnego folwarku plebańskiego,
- b) Zespół Kapucynów- usytuowany na wzniesieniu między ul. Krzywe Koło a ul. Kapucyńską; w skład zespołu wchodzi kościół i klasztor wzniesiony w latach 1731-84 oraz zabudowania gospodarcze usytuowane wzdłuż ul. Kapucyńskiej ; w.w. zespół stanowi kontynuację wcześniejszej lokalizacji: pierwotnego kościoła p.w. NMP i śś. Rozesłańców, od 1627 r. użytkowanego przez Benedyktynki ; w XVIII w. poniżej kościoła założono regularny ogród kwaterowy,
  - c) Zespół Benedyktynek - położony między ul. Dworną a ul. Kierzkową; w skład zespołu z II poł. XIX w. wchodzi murowany kościół, budynek klasztoru, ogrody; w 1763 r. na tym terenie znajdował się folwark klasztorny oraz drewniane obiekty sakralne użytkowane przez Benedyktynki, kościół i klasztor zniszczony w 1939 r., odbudowany po 1945 r.,
  - d) Zespół d. cerkwi- położony w granicach ul. Dwornej i Sienkiewicza; obejmuje obszar placu Sienkiewicz z usytuowaną centralnie d. cerkwią wzniesioną w 1877 r. (ob. kościół rektoralny); wschodnią pierzeję placu tworzy fasada d. siedziby gubernatora łomżyńskiego z 1845 r., pierzeję płn. i zach. tworzą kamienice z przełomu XIX i XX w.,
  - e) Zespół poczty i kamienic mieszczańskich obejmujący budynki poczty wybudowane w latach 1843-44 oraz zespół kamienic z II poł. XIX w. tworzące fragmenty pierzei ul. 3 Maja i ul. Polowej;

2) zasoby zieleni chronionej i walory krajobrazowe

Największymi terenami zielonymi są zabytkowe założenia parkowe:

- a) Ogród spacerowy o pow. ok. 4 ha założony w 1842 r. przy trakcie warszawsko-petersburskim; w 1863 r. ogród rozbudowano, ogrodzono, poszerzono aleje, zagospodarowano małą architekturą. Istniejący w parku drzewostan ma duże wartości dendrologiczne,
- b) Park Ludowy przy ul. Legionów założony w 1904 r. o pow. ok. 1 ha, rozbudowany w 1923 r.; dobrze zachowany i utrzymywany podobnie jak park miejski (j.w.),
- c) zespół cmentarzy wyznaniowych: rzymskokatolickiego, ewangelickiego, prawosławnego założony w 1801 r. przy ul. Kopernika o pow. ok. 7 ha. Oprócz bezsprzecznych wartości architektonicznych, historycznych i artystycznych nekropolia posiada wartościowy starodrzew o charakterze parkowym,
- d) fragment historycznej alei prowadzącej na cmentarz, na osi bramy głównej;

3) zabytkowe elementy i układy świadczące o tożsamości miasta

- a) zespół grodziska w Starej Łomży- zachowany jest czytelny układ pięciu wałów, fosy, wgłębionego majdanu na szczycie w formie zbliżonej do kręgu, podgrodzia oraz wzgórze Św. Wawrzyńca,
- b) teren założenia średniowiecznego miasta wyróżniający się prostokątnym układem ulic i bloków zabudowy, do dziś czytelny jest w całości układ przestrzenny zamknięty w granicach ulic: Krótkiej, Dwornej, Krzywe Koło, Szkolna,
- c) teren Nowego Rynku - poważnie zniekształcony na pocz. XX w. przeprowadzeniem po przekątnej placu Traktu Petersburskiego i lokalizacji w jego bezpośrednim sąsiedztwie nowej dzielnicy administracyjnej; teren czytelny jest w zasadniczych granicach planu podkreślonych przez pierzeję wschodnią i zachodnią oraz przebieg ul. Długiej i Pięknej wskazującej na pierzeję północną i południową,
- d) historyczne place targowe- poza dwoma Rynkami: Starym i Nowym zachowane są jeszcze inne place posiadające charakter handlowy tj. Plac Niepodległości oraz częściowo zatarty układ dawnego Rynku Wołowego usytuowanego przed zespołem klasztornym Benedyktynek,

- e) przebieg historycznych traktów:
- droga św. Wawrzyńca ze Starej Łomży, przez ul Rybaki prowadząca do przeprawy do Piątnicy,
  - przebieg ul Nowogrodzkiej dawniej tzw. „Różańcowej Grodzi”,
  - droga do Giełczyna zachowana dość czytelnie wzdłuż pi. Niepodległości i dalej w kierunku płd. wpadająca w ul. Zawadzką,
  - trakt do Zambrowa tzw. gościniec zambrowski,
  - ulica Sikorskiego tzw. Szosa Obwodowa zachowana oryginalnie prawie na całym odcinku,
  - dawny trakt petersburski - ob. ul. Wojska Polskiego - oraz historyczna droga do Śniadowa (ul. Legionów); drogi mające duże znaczenie w rozwoju przestrzennym miasta, tworzące dzielnice podmiejskie Łomży,
  - historyczna wieś Stara Łomża- ulicówka biegnąca na przestrzeni kilku kilometrów z zachowaną częściowo zabudową o charakterze wiejskim (w ostatnich latach nabierająca charakteru dzielnicy podmiejskiej).

2. Zasady działalności w wyznaczonych strefach ochrony konserwatorskiej

Podstawę do określenia obszarów chronionych stanowi historyczny układ przestrzenny miasta Łomży uznany za zabytek urbanistyki decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku z dnia 15 stycznia 1957 r. Wpisem do rejestru zabytków objęty został obszar w granicach ulic Zamiejskiej, Zjazdu, rzeki Narwi oraz ulic: Sikorskiego, Polowej, 3 Maja i ul. Wiejskiej.

Na ww obszarze występują dwie strefy ochrony konserwatorskiej:

- strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej,
- strefa „B” ochrony konserwatorskiej.

1) strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej

Obejmuje obszar, na którym elementy dawnego układu przestrzennego zachowały się w stanie nienaruszonym lub jedynie nieznacznie zniekształconym i zostały uznane za szczególnie ważne jako materialne świadectwo historyczne.

W strefie tej zakłada się pierwszeństwo wymagań konserwatorskich nad wszelką, prowadzoną współcześnie działalnością inwestycyjną.

Strefa „A” obejmuje obszar zespołu staromiejskiego wykształconego w XIV-XV w., na który składają się: osada przedlokacyjna, regularne założenie miasta średniowiecznego, ukształtowanie skarpy z podskarpiem warunkujące powstanie i sylwetę zespołu staromiejskiego oraz zespoły sakralne: Katedralny, Kapucynów, Benedyktynów i zabudowa z XIX i XX w. wzdłuż Starego Rynku i ul. Dwornej, Długiej, Krzywe Koło, Rybaki.

a) działania konserwatorskie w strefie „A” zmierzają do:

- zachowania historycznego układu przestrzennego tj.: rozplanowania dróg, ulic, linii zabudowy, kompozycji wnętrza urbanistycznych i kompozycji zieleni, ukształtowania skarpy i podskarpia,
- ochronę i zachowanie obiektów zabytkowych niezależnie od ich stanu technicznego i kosztów prac remontowych,
- dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie sytuacji, skali, bryły, podziałów architektonicznych, proporcji powierzchni muru i otworów oraz nawiązanie formami współczesnymi do lokalnej tradycji budowlanej,
- usunięcia lub przebudowy obiektów dysharmonizujących,
- dostosowania współczesnych funkcji do wartości zabytkowych zespołu i jego poszczególnych obiektów i nawiązanie do ich programu historycznego oraz eliminacji funkcji uciążliwych,

- wymaga się, aby nową zabudowę poddać szczególnym rygorom odnośnie gabarytów, sposobu kształtowania bryły i stosowania materiałów wykończeniowych,
  - dopuszcza się jedynie stosowanie dachów o stromych połaciach, krytych dachówką lub materiałami dachówkopodobnymi,
  - wskazane jest nawiązanie wysokością budynków do domów sąsiadujących i wpisanie się w sylwetę miasta.
- b) w **strefie „A”** ścisłej ochrony konserwatorskiej obowiązuje:
- uzyskanie pisemnego zezwolenia Służby Ochrony Zabytków na wszelką działalność budowlaną tj.:
  - konsultowanie i uzyskiwanie uzgodnienia dla wszelkich zmian i podziałów nieruchomości oraz przebudowy, rozbudowy i remontów wszystkich obiektów będących w strefie,
  - uzgadnianie wszelkich zamierzeń inwestycyjnych na tym obszarze,
  - inwestor winien liczyć się z koniecznością zlecenia dodatkowych badań lub opracowań studialnych archeologicznych, architektonicznych lub innych,
  - ochrona wszelkich obiektów podziemnych i pojedynczych znalezisk oraz odkrytych podczas remontów detali architektonicznych,
  - uzyskanie zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na podjęcie wszelkich prac ziemnych, które uwarunkowane są przeprowadzeniem badań archeologicznych wyprzedzających lub towarzyszących (w przypadku konieczności zapewnienia nadzoru archeologicznego nad pracami ziemnymi lub badań ratowniczych koszt nadzoru i ratowniczych badań archeologicznych lub architektonicznych pokrywa inwestor),

2) strefa „B” ochrony konserwatorskiej

Obejmuje obszar, objęty wpisem do rejestru zabytków nieruchomych w 1957 r. (strefa „A” jest jego integralną częścią), w którym elementy dawnego układu przestrzennego miasta, głównie XIX-wiecznego, zachowały się w stosunkowo dobrym stanie.

- a) działalność konserwatorska w strefie „B” zmierza do:
- zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania a przede wszystkim układu dróg, podziału działek jak i ich sposobu zagospodarowania, ukształtowania skarpy i podskarpia,
  - zachowania i ochrony obiektów zabytkowych,
  - restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości obiektów,
  - dostosowania nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i formy bryły zabudowy, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej.
- b) w **strefie „B”** ścisłej ochrony konserwatorskiej obowiązuje wymóg konsultowania i uzgodnienia ze Służbą Ochrony Zabytków wszelkich działań inwestycyjnych w zakresie:
- budowy nowych obiektów kubaturowych:
  - wymaga się aby nowa zabudowa gabarytami i sposobem kształtowania bryły odwoływała się do miejscowej tradycji architektonicznej,
  - wysokość nowych budynków nie powinna przekraczać wysokości budynków sąsiadujących, dachy o stromych połaciach kryte dachówką lub materiałami dachówkopodobnymi,
  - przebudowy, rozbudowy i remontów a także zmiany funkcji obiektów figurujących w wykazie zabytków architektury i budownictwa oraz wykazie obiektów o wartościach kulturowych,
  - zmian historycznie ukształtowanych wewnątrz urbanistycznych.

3) strefa „K” ochrony zabytkowych układów zieleni kształtowanej

Obejmuje założenia parkowe, cmentarze i aleje. Cmentarze żydowskie przy ul. Rybaki i Wąskiej stanowią integralną część obszaru chronionego strefą „B” i „E1”. Pozostałe obszary chronione strefą „K” to: zespół cmentarzy wyznaniowych przy ul. Kopernika, zachowany fragment historycznej alei prowadzącej na cmentarz, parki miejskie tj. ogród spacerowy przy ul. Wojska Polskiego oraz Park Ludowy przy ul. Legionów.

- a) ochrona konserwatorska tych obszarów polega na:
- zachowaniu terenów zabytkowych założeń w granicach historycznych,
  - restauracji i rekonstrukcji elementów zabytkowego układu kompozycyjnego: układu alej, kwater, osi kompozycyjnych i widokowych,
  - na zachowaniu i konserwacji drzewostanu,
  - na usunięciu elementów zniekształcających kompozycję i odtworzeniu elementów zniszczonych (uzupełnianie ubytków tymi samymi gatunkami drzew),
- b) na obszarach chronionych założeń wprowadza się zakaz prowadzenia jakichkolwiek inwestycji mogących przyczynić się do zniszczenia zabytku oraz lokalizacji w ich bezpośrednim sąsiedztwie działalności o uciążliwym charakterze oraz obiektów dysharmonizujących przestrzennie,

4) strefa „K1” ochrony krajobrazu kulturowego

Obejmuje tereny krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym: cenną krajobrazowo i ekspozycyjnie dolinę Narwi oraz taras zalewowy do grobli z drogą z Łomży do Jednaczewa.

Działalność konserwatorska zmierza do:

- ochrony reliktyw naturalnego środowiska i ekspozycję na dolinę Narwi i miasto,
- uwolnienia obszaru krajobrazu chronionego od elementów dysharmonizujących,
- zachowania sposobu użytkowania terenu,
- zabezpieczenia ukształtowania form terenu przed zniekształceniem lub zniszczeniem w przypadku wprowadzenia nowych, dopuszczalnych funkcji,

5) strefa „E” ochrony ekspozycji układu zabytkowego

Obejmuje obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania panoramy miasta, o szczególnych wartościach krajobrazowych. Obszar chroniony strefą „E” pokrywa się ze strefą „K1”.

Działalność konserwatorska w strefie „E” polega na ustaleniu rygoru całkowitego zakazu wznoszenia obiektów kubaturowych.

6) strefa „E1” ochrony ekspozycji

Obejmuje obszary leżące na zachód od grobli z drogą do Jednaczewa oraz wysoczyznę połodowcową przylegającą bezpośrednio do zespołu staromiejskiego od jego płd.-wsch. strony i graniczącą z doliną Narwi. Na terenie strefy „E1” obowiązuje:

- kształtowanie zabudowy w nawiązaniu do historycznej w zakresie skali i form bryły i jej gabarytów,
- zachowania właściwej ekspozycji na dolinę Narwi i panoramy miasta od Piątnicy.

7) strefa „OW” obserwacji archeologicznej

Obejmuje:

- teren hipotetycznego gródka pomocniczego na „Łysej Górze” w rejonie zbiegu ulic Zielonej i Woziwodzkiej,
- obszar prawdopodobnego osadnictwa przedlokacyjnego - osada rybacka,
- osadę targową w rejonie Starego Rynku jednocześnie obszar średniowiecznego miasta lokacyjnego,
- teren lokalizacji pierwotnego kościoła przed ob. katedrą,

- teren zespołu zamkowego,
- *obozowisko z epoki kamienia.¹*

Wszelkie inwestycje planowane na obszarach strefy „OW” powinny zostać uzgodnione ze służbą konserwatorską i prowadzone pod nadzorem archeologicznym.

8) strefa „W” ochrony konserwatorskiej

Obejmuje:

- *osadę wczesnośredniowieczną przy ulicy Zdrojowej.²*

9) Strefa „A-F” pełnej ochrony konserwatorskiej fortu

Obejmuje teren fortu wpisany do rejestru zabytków w granicach działki nr ewid. 30383. Przedmiotem ochrony są wały, rowy forteczne i dziedzińce.

Zasady ochrony:

- a) zachowanie, konserwacja i restauracja zabytkowych struktur ziemnych,*
- b) utrzymanie i pielęgnacja trawiastej nawierzchni obiektów fortecznych,*
- c) usunięcie elementów powodujących obniżenie wartości zabytkowej fortu,*
- d) ograniczenie wprowadzania na teren fortu nowej zabudowy oraz prowadzenia robót ziemnych mogących przyczynić się do zniszczenia zabytkowych struktur ziemnych.*

Strefa „E-F” ochrony konserwatorskiej ekspozycji fortu

Obejmuje otoczenie Fortu o szerokości ok. 100 m oraz teren od strony drogi do Ostrołęki. Przedmiotem ochrony jest dawna droga forteczna i widok na zabytek, w tym wglądy z ulicy Wojska Polskiego leżącej w ciągu drogi krajowej nr 61.

Zasady ochrony:

- a) zachowanie drogi fortecznej w jej historycznym przebiegu,*
- b) zakaz zabudowy w pasie o szerokości 50 m wokół fortu,*
- c) ograniczenie wysokości i intensywności zabudowy na obszarze od strony ulicy Wojska Polskiego.*

3. Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków nieruchomych

- 1) obiekty zabytkowe objęte są ścisłą ochroną konserwatorską, która polega na ich zachowaniu i konserwacji, wszelkie prace przy obiektach i na terenach zabytkowych, oraz w ich bezpośrednim otoczeniu mogą być prowadzone tylko za zgodą Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- 2) wykaz obiektów zabytkowych:
  - Układ urbanistyczny - nr rej.-15
  - Zespół kościoła par. p.w. ś.ś. Michała Archaniola i Jana Chrzciciela, ob. katedry:
    - kościół, mur., 1504-1525, przebud. 1692. - nr rej.-7,
    - pałac biskupi, mur., 1925. - nr rej.- 289,
  - Cerkiew, ob. kościół rektoralny p.w. Wniebowzięcia NMP, mur., 1877. - nr rej. -208,
  - Zespół Benedyktynek: kościół p.w. Św. Trójcy i NMP, mur., 1857-63; klasztor, mur., 1760-64. nr rej. - 515;
  - Zespół Kapucynów:
    - kościół par. p.w. MB Bolesnej, mur., 1770-89 - nr rej.- 80,
    - klasztor, mur. 1770-72 - nr rej.- 81,
  - Cerkiew cmentarna, ob. kaplica przy kościele Miłosierdzia Bożego, mur., pocz. XX - nr rej.-171,
  - Zespół cmentarzy wyznaniowych przy ul. Kopernika - nr rej.- 211,

¹ *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży uchwalona uchwałą nr 4/73/LXXIII Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 października 2006 roku § 3 pkt. 1 lit a*

² *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży uchwalona uchwałą nr 4 73/LXXIII Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 października 2006 roku § 3 pkt. 1 lit. b*

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży

- kaplica grobowa Wincenty Śmiarowskiej, mur., 1838 - nr rej.-282,
- dom grabarza, mur., 2 ćw. XIX - nr rej.- 285,
- Plebania ewangelicka, ob. Muzeum Północno Mazowieckie, ul. Krzywe Koło, mur. 3 ćw. XIX - nr rej. - 238,
- Cmentarz żydowski - „stary”, ul. Rybaki, I poł. XIX - nr rej.-240,
- Cmentarz żydowski - „nowy”, ul. Wąska, II poł. XIX - nr rej.-241
- dom przedpogrzebowy, ob. mieszkalny, mur., 1. 20-te XX - nr rej.-242,
- Ratusz, mur., 1822-23 - nr rej.- 214,
- Ruiny starego ratusza, Stary Rynek - nr rej.- 489,
- Zespół d. więzienia, ul. Legionów:
  - budynek administracyjny, ob. Szkoła Muzyczna, mur. k. XIX - nr rej - 476,
  - izba chorych i łaźnia, ob. Archiwum - nr rej.- 460,
- Szpital św. Ducha, ob. Zespół Szkół Medycznych, ul. Wiejska, mur., 1876 - nr rej.- 491,
- Szpital wojskowy, ob. budynek administracyjny PRI, ul. Polowa, mur., k XIX - nr rej.- 462,
- Sierociniec, ob. Fundacja Citon, ul. Bernatowicza, mur., 1882 - nr rej.-546,
- Gimnazjum Męskie, ob. I Liceum Ogólnokształcące, ul. Bernatowicza, mur., 1914 - nr rej.-206,
- Gimnazjum Żeńskie, ob. II Liceum Ogólnokształcące, pi.Kościuszki, mur., 1906 - nr rej.- 463,
- Budynek d. Szkoły Handlowej, ul. Polowa nr 13, mur., pocz. XX - rej.-552,
- Dom Ludowy, ob. Zespół Szkół Drzewnych, ul. Legionów nr 9, mur., 1904 - nr rej. - 544,
- Budynek banku, ul. Dworna nr 14, mur., 1886 - nr rej.-213,
- Kasa Przemysłowców, ob. Sąd Okręgowy, ul. Dworna nr 16, mur, 1888 - nr rej. - 205,
- Wartownia z bramą ul. Legionów, mur., 1 20-te XX - nr rej.- 415,
- Zespół pocztowy, pi. Pocztowy, mur., 1843-44 - nr rej.- 215,
- Hotel „Metropol”, ob. budynek usługowo-mieszkalny, ul. Giełczyńska nr 11, mur., pocz. XX - nr rej.- 475,
- Pałac Gubernatora, ob. bursa dla chłopców, pi. Jana Pawła II, mur., 1845-1867 - nr rej.- 203,
- Zespół budynków rzeźni miejskiej, ul. Nowogrodzka nr 157, mur., k. XIX - nr rej. - 51,
- Magazyn wojskowy, ul. Polowa nr 1, mur. poł. XIX - nr rej. - 409,
- Ogród spacerowy, ob. park miejski ul. Wojska Polskiego, 3 ćw. XIX -nr rej. - 221,
- Park Ludowy, ob. park miejski ul. Legionów, 1904 - nr rej.- 220,
- Kamienica, ul Długa nr 6, mur., 4 ćw. XIX - nr rej.- 496,
- Kamienica, ul. Długa nr 13, mur., 3 ćw. XIX - nr rej.- 52,
- Dom, ul. Dworna nr 3, mur., 1870 - nr rej.- 550,
- Kamienica, ul. Dworna nr 8, mur., k. XIX - nr rej.- 413,
- Kamienica, ul. Dworna nr 10, mur., k. XIX - nr rej.- 455,
- Dom, ob. Bank Gospodarki Żywnościowej, ul. Dworna 12, mur., 4 ćw. XIX - nr rej.-212,
- Szkoła, ob. szkoła podstawowa, ul. Dworna nr 22, mur., 4 ćw. XIX nr rej.- 479,
- Dom, ul. Kopernika nr 36, mur., 1.30-te XX - nr rej.- 199,
- Dom, ul. 3 Maja nr 11, mur., 4 ćw. XIX - nr rej.- 485,
- Kamienica, pi. Niepodległości nr 3, mur., 4 ćw. XIX - nr rej. -531,
- Dom, ul. Nowogrodzka nr 7, mur., 1 30-te XX - nr rej.- 469,

- Dom, ul. Rządowa nr 8, mur., 4ćw. XIX - nr rej.- 464,
- Dom, ul. Sadowa nr 2, mur., 3ćw. XIX - nr rej.- 229,
- Kamienica, ul. Sienkiewicza nr 10, mur., 4 ćw. XIX - nr rej.- 403,
- Dom, ul. Wojska Polskiego nr 4, mur., pocz. XX - nr rej.- 456,
- Kamienica, ul. Wojska Polskiego nr 19, mur., XIX/XX - nr rej.- 389,
- Kamienica, ul. Wojska Polskiego nr 23, mur., XIX/XX - nr rej.- 388,
- Dom, Stary Rynek nr 13, mur., ok. 1850 -nr rej.-493,
- Budynek administracji wojskowej, ob. Przychodnia Rejonowa, ul. Polowa nr 53, mur., pocz. XX.- nr rej. 543,
- Kolegium Fidelisa, ob. Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości., ul. Krzywe Koło, mur., 1925 - nr rej.- 547,
- Dom, ul. Polowa nr 55, mur., 1.20- te XX - nr rej.- 549,
- Cmentarz powstańców z 1863-64, ul. Szosa Zambrowska - nr rej.- 440,
- *Fort nr 4 Kompleks 526 wybudowany w latach 1887-1889, decyzja PWKZ w Białymstoku z dnia 30 lipca 2001 r. – nr rej. A-24. Ochronie konserwatorskiej podlegają wały, rowy fortyfikacyjne, dziedzińce wraz z gruntem w granicach działki nr ewid. 30383.*

4. Obiekty o wartościach kulturowych w wykazie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

- 1) obiekty kulturowe stanowią przedmiot zainteresowania konserwatorskiego, podlegają zachowaniu i ochronie. Prace przy obiektach kulturowych winny być uzgadniane z WKZ. Rozbiórka budynków o wartościach kulturowych może być dokonywana tylko w uzasadnionych przypadkach (bardzo zły stan zachowania) za zgodą WKZ.
- 2) wykaz obiektów kulturowych:
  - Plebania, ob. dom mieszkalny, ul. Dworna nr 22, mur., 3 ćw. XIX.,
  - Zespół klasztorny Kapucynów:
    - chlew, mur., 4 ćw. XIX,
    - spichlerz, mur., XVIII/XIX,
    - kuchnia, mur., k. XVIII,
    - pralnia, mur., 3 ćw. XIX,
    - drewnutnia, mur., 2 ćw. XIX,
    - ogrodzenie z bramą, mur., 1815,
  - Obiekty cmentarza grzebalnego:
    - kaplica ewangelicka, ob. dom przedpogrzebowy, mur., 2 ćw. XIX,
    - kaplica prawosławna, ob. rzym-kat. p.w. Grobu Pańskiego, mur., k. XI,
    - dzwonnica, mur., 1866,
    - ogrodzenie i bramy , mur., 2 ćw. XIX , 4 ćw. XIX,
  - Koszary, ob. zakłady poligraficzne, ul. Wojska Polskiego 113, mur., 1899,
  - Szpital Żydowski, ob. IIILO, ul. Senatorska 13, mur., pocz. XX,
  - Szkoła, ob. dom mieszkalny, ul. Wiejska 5a, mur., 1905,
  - Hala Targowa, Stary Rynek, mur., 1925,
  - Jatki, ob. sklepy, pi. Niepodległości 4, mur., 1.20-te XX,
  - Pijalnia piwa, ul. Senatorska 46, mur., 1929,
  - Pałac Chodźki, ob. internat, ul. Zjazd 1, mur., pocz. XX,
  - Zespół Fabryki Waty, ul. Nowogrodzka:
    - fabryka, mur., XIX/XX,
    - dom fabrykanta, mur., XIX/XX,
  - Piekarnia, ul. Legionów nr 56, mur., k. XIX.,

ul. Bernatowicza

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży

---

- dom nr 5, mur., 1 ćw. XX,

ul. Długa

- dom nr 4, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 10, mur., ok. 1900,
- dom nr 12, mur., 4 ćw. XIX,

ul. Dworna

- dom nr 2/4, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 5, mur., 3 ćw. XIX,
- om nr 17, mur., 1912,
- dom nr 18, mur., 4 ćw. XI,
- dom nr 19, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 21, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 25, mur., 1 ćw. XX,
- dom nr 26, mur., 2 ćw. XIX,
- dom nr 37, mur., 1.20-te XX,
- dom nr 41, mur., pocz. XX,
- dom nr 50, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 51, mur., k. XIX,
- dom nr 54, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 56, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 57, mur., 1 ćw. XX,
- dom nr 58, drewn. 1.20-te XX,
- dom nr 65, mur., 1900,
- dom nr 67, mur., 1 ćw. XX,
- dom nr 69, mur., 1 ćw. XX,
- dom nr 71, mur., 1 ćw. XX,
- dom nr 75, mur., k. XIX,
- dom nr 89, mur., 1.20-te XX,

ul. Fabryczna

- dom nr 1, drewn., pocz. XX,

ul. Farna

- dom nr 2, mur., pocz. XX,
- dom nr 4, mur., pocz. XX,
- dom nr 6, mur., pocz. XX,
- dom nr 8, mur., pocz. XX,

ul. Górna

- *dom nr 20, drewn., lata 30. XXw.,*

ul. Kierzkowa

- *dom nr 56, drewn., lata 10. XXw.,*
- *dom nr 60, drewn., lata 20. XXw.,*
- *dom nr 64, drewn., lata 20. XXw.,¹*

ul. Kopernika

- dom nr 9, mur., 1.30-te XX,
- dom nr 13, mur., 1.20-te XX,

ul. Krzywe Koło

- dom nr 7, mur., 1.30-te XX,

---

¹ *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży uchwalona uchwałą nr 4 73/LXXIII Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 października 2006 roku §3 pkt. 1 lit. c*

- brama przy domu nr 7, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 9, mur., XX/XX,

Aleja Legionów

- dom nr 16, mur., pocz. XX,
- dom nr 26, mur., pocz. XX,
- dom nr 30, mur., pocz. XX w,
- dom nr 54, ob. dom handlowo-usługowy, mur., 1.20-te XX,
- dom nr 56, mur., k. XIX,
- dom nr 57, mur., 1.30-te X,
- dom nr 61, mur., 1.30-te XX,
- dom nr 66, mur., 1.30-te XX,
- dom nr 67, mur., 1.30-te XX,
- dom nr 75, mur., 1.30-te XX,
- zespół koszar, mur., pocz. XX,

ul. 3 Maja

- dom nr 3, mur., 3 ćw. XIX,
- dom nr 5, mur., 3 ćw. XIX,
- dom nr 8, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 10, mur., 3 ćw. XIX,
- dom nr 12, mur., 3 ćw. XIX.,

ul. Nadnarwiańska

- dom nr 1, mur., XIX/XX,
- dom nr 2, mur., XIX/XX,
- dom nr 6, mur., 4 ćw. XIX,

pl. Niepodległości

- dom nr 2, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 9, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 10, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 11, mur., XIX/XX,
- dom nr 13, mur., XIX/XX,
- dom nr 16, mur., 4 ćw. XIX,

ul. Nowogrodzka

- dom nr 20, drewn., 4 ćw. XIX,
- dom nr 27, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 29, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 50, mur., 1.30-te XX,
- dom nr 66, mur., 1 ćw. XX,

ul. Ogrodowa

- dom nr 4, drewn., 1.20-te XX,
- dom nr 6, mur., 1934,
- dom nr 8, mur., 1.20-te XX,

ul. Piękna

- dom nr 4, mur., ok. 1850,
- dom nr 6, mur., 4 ćw. XIX,

ul. Polowa

- dom nr 6, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 19, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 59, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 61, mur., k. XIX.,

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży

- dom nr 65, mur., 1912,

ul. Rybaki

- dom nr 18, mur., 3 ćw. XIX,
- dom nr 20, mur., II poł. XIX,
- dom nr 23, mur., 1 ćw. XX,
- dom nr 34, mur., 1934,
- dom nr 57, mur., XIX/XX,
- dom nr 69, mur., XIX/XX,

ul. Rządowa

- dom nr 4, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 5, mur., XIX/XX,

ul. Senatorska

- dom nr 9, mur., pocz. XX,
- dom nr 41, drewn., pocz. XX,
- dom nr 46a, mur., 1905,
- dom nr 55, mur., XIX/XX,

pl. Sienkiewicza

- dom nr 2, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 6, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 8, mur., XIX/XX,

ul. Sikorskiego

- dom nr 140, drewn., XIX/XX,
- dom nr 142, drewn. pocz. XX,
- dom nr 144, drewn. pocz. XX,
- dom nr 146, mur., 1.20-te XX,
- dom nr 148, drewn. pocz. XX,
- dom nr 158, mur., 1936,
- dom nr 194, mur., 1 ćw. XX, .
- dom nr 227, mur., XIX/XX,
- dom nr 257, mur., 1.30-te XX,
- dom nr 261, mur., XIX/XX,
- *dom nr 286, mur., lata 30. XXw.,*
- *dom nr 296, mur., lata 30. XXw.,*
- *dom nr 298, mur., lata 20. XXw.,¹*
- dom nr 300, drewn., 1.20-te XX,
- *dom nr 304, mur., lata 30. XXw.,*
- *dom nr 330, mur., lata 20. XXw.,*
- *dom nr 336, mur., lata 30. XXw.,*
- *dom nr 340, mur., lata 10. XXw.,²*
- dom nr 355, mur.-drewn., 1 ćw. XX,
- dom nr 363, mur., 1.20-te XX,
- dom nr 369, mur.-drewn., pocz. XX,
- dom nr 371, mur., 1.20-te XX,

ul. Spokojna

- dom nr 20, drewn., 1.20-te XX,

¹ *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży uchwalona uchwałą nr 473/LXXIII Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 października 2006 roku §3pkt.1 lit .c*

² *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży uchwalona uchwałą nr 473/LXXIII Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 października 2006 roku §3pkt.1 lit .c*

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży

- dom nr 72, mur., 1932,
- dom nr 88a, mur., 1.20-te XX,
- dom nr 90, drewn., 1.20-te XX
- dom nr 92, mur., pocz. XX,

ul. Stacha Konwy

- dom nr 15, mur., pocz. XX,
- dom nr 17, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 19, mur., 1 ćw. X,

Stary Rynek

- dom nr 2a, mur., pol. XIX,
- dom nr 3, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 8, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 16, mur., 1 ćw. XX,
- dom nr 17, mur., pol. XIX,

ul. Wąska

- *dom nr 13, mur., 1931 r.,*
- *dom nr 24, mur., lata 30. XXw.,*
- *dom nr 30, mur., lata 30. XXw.,*
- *dom nr 40, mur., lata 40. XXw.,*
- *dom nr 55, mur., lata 30. XXw.,*
- *dom nr 59, mur., lata 30. XXw.,¹*

ul. Wiejska

- dom nr 6, mur., 1 ćw. XX,
- dom nr 8, mur., 1 ćw. XX,
- dom nr 10, mur., 4 ćw. XIX,
- dom nr 11, mur., 1912,
- dom nr 14, mur., 1.20-te XX,

ul. Wojska Polskiego

- dom nr 8, mur., 1 ćw. XX,
- dom nr 15, mur., 1860,
- dom nr 17, mur., 1860,
- dom nr 21, mur., XIX/XX,
- dom nr 66, mur., 1923,

ul. Woziwodzka

- dom nr 8, mur., 1863,

ul. Zamiejska

- dom nr 8, mur., XIX/XX,

ul. Zdrojowa

- *dom nr 12, drewn., pocz. XX w.,*
- *dom nr 14, mur., lata 10. XX w.,*
- *dom nr 112, mur., 4. ćw. XIX w.,²*

ul. Nowoprojektowana

- dom nr 10, mur., 1.20-te XX,

ul. Zjazd

- dom nr 7, mur., XIX/XX.

¹ *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży uchwalona uchwałą nr 473/LXXIII Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 października 2006 roku §3pkt.1 lit. c*

² *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży uchwalona uchwałą nr 473/LXXIII Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 października 2006 roku §3pkt.1 lit. c*

**ROZDZIAŁ V
KIERUNKI ROZWOJU PODSTAWOWYCH SFER ŻYCIA MIESZKAŃCÓW**

§19

Osadnictwo

1. Wykształcenie subregionalnego ośrodka rozwoju w Łomży poprzez:
  - 1) rozwój szkolnictwa wyższego i oświaty,
  - 2) rozwój specjalistycznej opieki medycznej w oparciu o wykorzystanie istniejącej bazy szpitala wojewódzkiego i przychodni specjalistycznych,
  - 3) rozwój funkcji usług z zakresu kultury w oparciu o istniejące instytucje m.in. Teatr Lalki i Aktora, Łomżyńską Orkiestrę Kameralną, muzeum oraz organizacje i stowarzyszenia naukowe (między innymi Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów),
  - 4) pełnienie funkcji wojewódzkich w zakresie administracji samorządowych i rządowych oraz administracji kościelnej,
  - 5) rozwój różnych form opieki społecznej,
  - 6) rozwój funkcji produkcyjnych w oparciu o istniejący majątek trwały, wyposażenie infrastrukturalne i potencjał kadrowy,
  - 7) rozwój funkcji turystycznej w oparciu o walory przyrodnicze (Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi, kompleks leśny Czerwony Bór) i kulturowe,
  - 8) obsługę komunikacji drogowej,
  - 9) rozwój usług z zakresu obsługi rolnictwa,
  - 10) wykształcenie centrum hurtowo - giełdowego.
2. Wzmocnienie powiązań funkcjonalnych pomiędzy poszczególnymi ośrodkami systemu osadniczego poprzez:
  - 1) modernizację sieci drogowej,
  - 2) poprawę funkcjonowania komunikacji zbiorowej,
  - 3) rozbudowę systemów łączności,
  - 4) kształtowanie racjonalnych relacji funkcjonalno-przestrzennych społecznie akceptowanych i efektywnych ekonomicznie pomiędzy poszczególnymi
3. Utrzymanie umiarkowanego tempa wzrostu zaludnienia; do 66500 osób w roku 2005, 68600 w roku 2010 i około 72000 osób w roku 2020.

§20

Mieszkanie

1. Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego poprzez:
  - 1) przygotowanie terenów budowlanych, w tym:
    - a) przeznaczenie w planach miejscowych terenów pod różne formy budownictwa,
    - b) pozyskanie terenów na cele publiczne,
    - c) realizacja uzbrojenia technicznego;
  - 2) preferencyjne kredytowanie i finansowanie budownictwa;
  - 3) rozwój przemysłu materiałów budowlanych.
2. Rozwój budownictwa komunalnego i socjalnego.
3. Modernizacja i podnoszenie standardu istniejących zasobów mieszkaniowych poprzez:
  - 1) tworzenie warunków do zorganizowanej przebudowy i rewaloryzacji zdegradowanych i zdekapitalizowanych zespołów zabudowy,
  - 2) preferencyjne kredytowanie i finansowanie remontów;
  - 3) poprawę wyposażenia w instalacje - tworzenie warunków do uzbrajania terenów w sieci infrastruktury technicznej.
4. Poprawa warunków zamieszkiwania ludności poprzez:
  - 1) wyposażanie zabudowy mieszkaniowej w urządzenia infrastruktury społecznej (z zakresu

- edukacji, zdrowia, opieki socjalnej i bezpieczeństwa publicznego), technicznej i obsługi komunikacyjnej,
- 2) tworzenie warunków lokalnych więzi społecznych i pomocy środowiskowej poprzez realizację i uzupełnienie bazy materialnej w zakresie: kultury, sportu, rozrywki i wypoczynku zbiorowego,
  - 3) zwiększanie ładu przestrzennego na terenach mieszkaniowych.
5. Zakłada się osiągnięcie następujących standardów zamieszkania:
- 1) ilość osób na izbę - 0,90,
  - 2) ilość osób w mieszkaniu 3,3 - 3,5,
  - 3) ilość m na osobę 16 - 18,
  - 4) liczba mieszkań na liczbę gospodarstw domowych 1,0.
6. Kontynuowanie procesu prywatyzacji mieszkań komunalnych.

§21 Praca

W oparciu o założony wzrost zaludnienia, wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym kształtować się będzie następująco do: 36000 osób w 2000 roku, 38000 osób w roku 2005 i 39600 w roku 2010. Zakłada się następujące kierunki działań zmierzające do zapewnienia źródła dochodów ludności:

- 1) zagospodarowanie nadwyżek stosunkowo taniej siły roboczej - prace interwencyjne,
- 2) aktywne przeciwdziałanie bezrobociu - organizacja szkoleń dla bezrobotnych, pomoc w przekwalifikowaniu i przystosowaniu osób bezrobotnych do potrzeby rynku pracy, wspieranie przedsiębiorczości, ustalanie preferencji dla lokalnego biznesu,
- 3) zwiększenie zatrudnienia poprzez pozyskanie nowych miejsc pracy:
  - a) w przemyśle poprzez: rozszerzenie asortymentu produkcji, pozyskanie nowych rynków zbytu na wyroby,
  - b) w usługach poprzez poprawę jakości i rozszerzenie asortymentu świadczonych usług,
  - c) w obsłudze ruchu turystycznego,
- 4) zapewnienie terenów do prowadzenia działalności gospodarczej (tereny przemysłu i usług),
- 5) zachowanie na dotychczasowym poziomie udziału utrzymujących się z pracy we własnym gospodarstwie rolnym - około 8 % ludności, miasta,
- 6) promocja miasta dla uzyskania inwestorów strategicznych.

§22 Obsługa

1. Dostosowanie bazy szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego do potrzeb zreformowanego systemu oświaty poprzez:
  - 1) budowę, rozbudowę i modernizację szkół podstawowych,
  - 2) budowę i modernizację gimnazjów,
  - 3) rozwój przyszkolnej bazy sportowej, w tym budowę sal gimnastycznych,
2. Podnoszenie poziomu wykształcenia młodzieży poprzez:
  - 1) zwiększenie roli i udziału liceów ogólnokształcących w systemie edukacji ponadgimnazjalnej,
  - 2) upowszechnianie wykształcenia średniego w wyniku zwiększania liczby miejsc w technikumach i liceach zawodowych,
  - 3) zwiększenie nakładów finansowych na organizację i wyposażenie pracowni i bibliotek szkolnych,
3. Dostosowanie struktury systemu i profilów kształcenia do zmieniającego się popytu na rynku pracy poprzez:

- 1) utrzymanie i rozbudowę bazy szkolnictwa ponadgimnazjalnego,
- 2) ścisłą współpracę z podmiotami gospodarczymi powiatu i regionu w zawodach poszukiwanych na rynku pracy,
- 3) wzmocnienie i rozszerzenie roli Centrum Kształcenia Praktycznego w Łomży,
- 4) restrukturyzację profili kształcenia zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych.
4. Poprawa jakości i metod nauczania z wykorzystaniem nowoczesnych technik poprzez:
  - 1) tworzenie i rozbudowę pracowni komputerowych i językowych,
  - 2) poprawę wyposażenia szkół, w tym dydaktycznego,
  - 3) doskonalenie i kształcenie nauczycieli i kadry kierowniczej,
  - 4) stworzenie systemu motywowania (stypendia) uczniów szczególnie uzdolnionych.
5. Rozwój szkolnictwa wyższego w Łomży, głównie o kierunkach: rolniczych, pedagogicznych, ekonomicznych i medycznych poprzez:
  - 1) rozwój bazy edukacyjnej,
  - 2) tworzenie korzystnego funduszu stypendialnego dla studentów będących w trudnej sytuacji materialnej,
  - 3) dostosowanie profili nauczania do potrzeb gospodarki regionu,
  - 4) współpracę z innymi ośrodkami akademickimi.
6. Podnoszenie wiedzy i świadomości ekologicznej oraz zakresu integracji europejskiej, między innymi poprzez:
  - 1) tworzenie lokalnych centrów edukacji,
  - 2) współpracę międzynarodową,
  - 3) rozwój pozaszkolnych form edukacyjnej w zakresie ekologii.
7. Utrzymanie szpitala wojewódzkiego w Łomży jako jednej z wiodących placówek w Regionie poprzez:
  - 1) wykorzystanie istniejącej nowoczesnej bazy sprzętowej i nowej bazy materiałowej,
  - 2) zapewnienie specjalistycznych usług medycznych dla regionu.
8. Rozwój ratownictwa medycznego poprzez:
  - 1) wyposażenie placówki w wysokospecjalistyczny sprzęt ratowniczy i środki transportu,
  - 2) realizację lotniska sanitarnego w Łomży.
9. Wdrażanie zreformowanego systemu opieki zdrowotnej w lecznictwie poprzez:
  - 1) modernizację i rozbudowę istniejących placówek lecznictwa,
  - 2) tworzenie warunków do rozwoju instytucji lekarza domowego,
  - 3) rozwój profilaktyki zdrowotnej,
  - 4) zapewnienie mieszkańcom dostępu do specjalistycznych usług medycznych,
  - 5) rozszerzanie zakresu świadczonych usług zdrowotnych.
10. Rozbudowa bazy i form opieki społecznej poprzez:
  - 1) dokończenie budowy Domu Pomocy Społecznej i Ośrodka Rehabilitacji dla Osób Niepełnosprawnych,
  - 2) modernizację i rozbudowę istniejących placówek opieki społecznej,
  - 3) doskonalenie działań ośrodków pomocy społecznej w zakresie pomocy środowiskowej,
  - 4) zapewnienie opieki socjalnej dla bezrobotnych bez szans uzyskania pracy,
  - 5) wspieranie działań instytucji i organizacji zajmujących się działalnością socjalną, opieką społeczną, osobami niepełnosprawnymi oraz problemami uzależnień i patologii społecznych,
  - 6) tworzenie ośrodków wypoczynku, edukacji i integracji dla osób niepełnosprawnych,
11. Rozwój kultury poprzez tworzenie warunków do:
  - 1) działalności instytucji i placówek kulturalnych o oddziaływaniu regionalnym, w tym: Łomżyńskiej Orkiestry Kameralnej, Teatru Lalki i Aktora (dokończenie budowy budynku teatru), muzeów (w tym Muzeum Północno-Mazowieckie w Łomży - zapewnienie nowej siedziby), galerii sztuki, towarzystwa muzycznego oraz literackiego i innych oraz reaktywowanie działalności Zespołu Pieśni i Tańca „Łomża”,
  - 2) utrzymania istniejących i realizacji nowych placówek kultury (w tym budowę amfiteatru i sali widowiskowej w Łomży),

3) adaptacji pomieszczeń „starego szpitala” w Łomży na potrzeby biblioteki pedagogicznej oraz utworzenie biblioteki akademickiej w Łomży,

4) rozwoju czytelnictwa i produkcji książki,

5) podejmowania i wspierania inicjatyw w zakresie organizacji imprez kulturalnych, festiwali, wystaw i innych,

12. Rozwój sportu wyczynowego poprzez:

1) modernizację i rozbudowę bazy urządzeń i obiektów, w tym stadionu miejskiego,

2) realizację lotniska sportowego,

3) tworzenie warunków do rozwijania różnych form finansowania działalności sportowej, w tym sponsoringu, fundacji.

13. Rozwój sportu masowego poprzez:

1) wspieranie i pobudzanie społeczeństwa do aktywnych form sportowego stylu życia,

2) organizowanie imprez rekreacyjno - sportowych o charakterze masowym (maratony, biegi przełajowe, festyny sportowe, rajdy turystyczne, samochodowe itp.),

3) stworzenie warunków do uprawiania sportów wodnych (utworzenie odpowiedniej bazy),

14. Rozwój sportu szkolnego poprzez:

1) budowę sal gimnastycznych i przyszkolnych boisk sportowych (w tym stadion lekkoatletyczny przy SP 9 w Łomży),

2) modernizację basenu przy I LO w Łomży,

3) rozwijanie współzawodnictwa sportowego.

§23

Wypoczynek, rekreacja, turystyka

Zakłada się następujące kierunki działań zmierzające do zapewnienia warunków rozwoju funkcji wypoczynku w mieście w oparciu o istniejące i projektowane obiekty i tereny.

1. Zwiększenie powierzchni terenów zieleni urządzonej (parki, zieleńce, zieleń osiedlowa i uliczna) do minimum 8,0 m /mieszkańca (obecnie 5,1 m /mieszkańca).

2. Urządzenie terenów rekreacyjno - wypoczynkowych nad Narwią (ścieżki rowerowe, szlaki pieszkie, pola biwakowe, boiska sportowe) oraz Łomżyczką,

3. Tworzenie systemu ciągów pieszo-rowerowych łączących tereny mieszkaniowe i centrum z obrzeżami miasta (terenami biologicznie czynnymi - np. z groblą Jednaczewską). System ciągów pieszo-rowerowych powinien funkcjonować w izolacji od systemu komunikacji kołowej.

4. Współdziałanie miasta w realizacji zespołu rekreacyjno - archeologiczno - przyrodniczego, wykorzystującego walory środowiska przyrodniczego i kulturowego, „Królowa Bona” w Starej Łomży.

5. Rozbudowa i modernizacja stadionu przy ulicy Zjazd oraz budowa sal gimnastycznych i przyszkolnych boisk sportowych, w tym stadionu lekkoatletycznego .

6. Ustalenie preferencji ekonomicznych dla inwestorów obiektów rozszerzających ofertę w zakresie usług kultury oraz świątecznej rekreacji mieszkańców.

7. Wykształcenie powiązanego systemu zieleni miejskiej:

1) zieleń miejska dla zabezpieczenia funkcji ekologicznej (doliny rzek Narwi i Łomżyczki - korytarze ekologiczne),

2) zieleń miejska uzupełniająca system (parki i ogrody około 10 ha, zieleńce około 3 ha),

3) zieleń w obszarach zabudowanych - utrzymywanie zieleni i zwiększanie powierzchni terenu pokrytego zielenią,

4) zieleń izolacyjna między zgrupowaniami miejsc postojowych,

5) zieleń przydrożna.

8. Rozwój turystyki w oparciu o wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych Regionu poprzez:

1) wzbogacanie i racjonalne wykorzystanie wysokich walorów środowiska przyrodniczego,

2) wykorzystanie znacznych walorów środowiska kulturowego,

3) rozwój bazy turystycznej.

ROZDZIAŁ VI KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Kierunki polityki przestrzennej mają charakter zaleceń uwzględniających :

- uwarunkowania rozwoju
- cele przekształceń przestrzeni zurbanizowanej
- kierunki ochrony przestrzeni kulturowej
- kierunki ochrony przestrzeni przyrodniczej
- kierunki rozwoju podstawowych sfer życia mieszkańców miasta Łomży.

Zalecenia odnoszą się do stref określonych w § 1 i przedstawionych na rysunku nr 2 „Kierunki za gospodarowania przestrzennego”.

§24

Ogólne kierunki polityki przestrzennej

1. Zwiększenie efektywności wykorzystania przestrzeni urbanizowanej poprzez dostosowanie zasad i kierunków zagospodarowania do renty położenia w mieście poszczególnych wydzielonych stref.

2. Ochrona wartości publicznych w gospodarce przestrzennej poprzez :

1) ograniczenie niekontrolowanej ekspansji przestrzennej

2) tworzenie warunków do rozwoju zrównoważonego,

3) zabezpieczenie jakości życia mieszkańców.

3. Poprawa struktury przestrzennej poprzez wskazanie funkcji w poszczególnych strefach.

§25

Kierunki polityki przestrzennej w strefie centralnej miasta - I

Jednostka położona w centralnej części miasta zawarta pomiędzy rzeką Narew i granicami stref VI, UI, II i IVA., w której występuje koncentracja usług, o zasięgu obsługi wykraczającym poza strefę i oddziaływaniem obejmującym sąsiednie strefy. Funkcja uzupełniająca to usługi sportu i rekreacji.

W strefie wyodrębnia się następujące obszary:

- a) **obszar 1** z podziałem na zespoły 1.1, 1.2,
- b) **obszar 2** z podziałem na zespoły 2.1 i 2.2,
- c) **obszar 3** z podziałem na zespoły 3.1, 3.2 i 3.3.

1. Struktura wewnętrzna jednostki tworzą:

1) w obszarze nr 1:

- a) najstarsza część miasta - obszar historycznego układu urbanistycznego objęty ochroną konserwatorską - "Starówka",
- b) liczne zespoły i obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków, stanowiące dorobek dziedzictwa kulturowego wg opracowania konserwatorskiego,
- c) kwartały zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej z usługami,
- d) usługi centrotwórcze z zakresu:
  - administracji publicznej (m.in. Ratusz Miejski, ZUS, PZU),
  - administracji specjalnej (m.in. Kuria Biskupia),
  - kultury (m.in. muzeum, galerie, biblioteka),
  - bankowości i obsługi marketingowej,
  - sądownictwa,
  - hotelarstwa,
- e) usługi kultu religijnego (kościół, klasztor),

- f) usługi z zakresu opieki zdrowotnej i społecznej,
- g) usługi rekreacji i sportu,
- h) cmentarz (zamknięty),
- i) usługi handlu, gastronomii i obsługi ludności,
- j) tereny wolne od zabudowy w sąsiedztwie zainwestowania położone w rejonie ul. Marynarskiej (zespół nr 1.1),

2) w obszarze nr 2:

- a) zespoły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej z usługami,
- b) usługi centrotwórcze z zakresu:
  - administracji publicznej,
  - kultury (m.in. teatr w budowie),
  - bankowości i obsługi marketingowej,
- c) usługi oświaty - zespoły szkół ponadpodstawowych i podstawowych,
- d) usługi z zakresu opieki zdrowotnej i społecznej,
- e) usługi rekreacji (Park „Ludowy”),
- f) cmentarz historyczny,
- g) usługi handlu, gastronomii i obsługi ludności,

3) w obszarze nr 3:

- a) zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej,
- b) usługi centrotwórcze z zakresu:
  - administracji specjalnej,
  - kultury (m.in. kino),
  - bankowości i obsługi marketingowej,
- c) usługi oświaty - zespoły szkół ponadpodstawowych i specjalnych,
- d) usługi z zakresu opieki zdrowotnej i społecznej,
- e) usługi rekreacji (Park "Jakuba Wagi"),
- f) usługi handlu, gastronomii i obsługi ludności,
- g) tereny wolne od zabudowy w sąsiedztwie zainwestowania położone w rejonie ul. Łąkowej (zespół nr 3.2).

3. Kierunki polityki przestrzennej realizowane poprzez:

- 1) ochrona dziedzictwa kulturowego według wytycznych konserwatorskich,
- 2) porządkowanie i rewaloryzacja kompleksowa śródmieścia - ukształtowanych historycznie ulic, placów i kwartałów zabudowy w granicach strefy ochrony konserwatorskiej - według wytycznych konserwatorskich (obszar nr 1),
- 3) poprawa wizerunku centrum miasta poprzez:
  - eliminację zabudowy w złym stanie technicznym w szczególności obiektów gospodarczych (obszar nr 1, 2 i zespół nr3.1),
  - porządkowanie i przekształcenia zabudowy mieszkaniowej w rejonie „Starówki” i lokowanie usług centrotwórczych (zespół nr 1.1), kształtowanie zieleni,
  - poprawa estetyki obiektów poprzez modernizację i remonty, porządkowanie kolorystyki w szczególności w rejonie "Starówki" (zespół nr 1.1, 2.2, i 3.1)
- 4) eliminacja ruchu tranzytowego ze śródmieścia w celu wyeliminowania uciążliwości,
- 5) poprawa dostępności komunikacyjnej w szczególności zwiększenie ilości miejsc parkingowych w rejonach koncentracji usług (zespół nr 1.1, 2.2, i 3.1),
- 6) zagospodarowanie terenów funkcjami usługowymi o charakterze centrotwórczym w rejonie Placu Niepodległości (zespół nr 1.1),
- 7) realizacja programu sportowo - rekreacyjnego w dolinie rzeki Narew (zespół nr 1.2),
- 8) zwiększenie efektywności wykorzystania przestrzeni śródmiejskiej na funkcję usługową poprzez:
  - a) wykorzystanie rezerw terenowych,
  - b) realizację zabudowy o intensywności 1,0-1,5,

- c)zapewnienia zwartości i komplementarności obsługi,
  - d)eliminowanie poza obszar śródmieścia funkcji i form zabudowy uciążliwych i degradujących przestrzeń,
  - e)przekształcanie parterów budynków mieszkalnych na cele usługowe,
- 9) tworzenie stref ruchu spowolnionego i strefo dominującym ruchu pieszym,
  - 10)tworzenie bezpiecznego systemu powiązań pieszych i rowerowych z terenami rekreacyjnymi,
  - 11)bilansowanie potrzeb parkingowych w obrębie Starówki oraz stworzenie systemu parkingowego odciążającego centrum,
  - 12)minimalizacja zanieczyszczeń i źródeł hałasu,
  - 13)utrzymanie charakteru zabudowy mieszkaniowej, wysokość zabudowy 3-4 kondygnacje plus poddasze użytkowe,
  - 14)funkcje dominujące usługi centrotwórcze (administracja, handel, gastronomia, kultura, sport i rekreacja),
  - 15)funkcja uzupełniająca mieszkalnictwo (M),
  - 16)funkcje dyslokowane: funkcje uciążliwe dla otoczenia i terenochłonne.

§26

Kierunki polityki przestrzennej w strefie śródmiejskiej – II

Strefa śródmiejska obejmuje obszar położony w środkowej części miasta zawarty pomiędzy ulicami Sikorskiego, Szosa Zambrowska, granicami strefy IV B, w tym ulicą Przykoszarową, oraz ul. Al. Legionów i terenami stacji rozładunkowej PKP. Funkcja wiodąca: mieszkaniowo - usługowa, funkcje uzupełniające: obsługa komunikacji, usługi specjalne (jednostka wojskowa), tereny składowo - produkcyjne i drobnej wytwórczości. W strefie wyodrębnia się następujące obszary:

- a)**obszar 1** z podziałem na zespoły nr 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 i 1.5,
- b)**obszar 2** z podziałem na zespoły nr 2.1 i 2.2,
- c)**obszar 3** z podziałem na zespoły nr 3.1 i 3.2,
- d)**obszar 4** z podziałem na zespoły nr 4.1 i 4.2,

1. Struktura wewnętrzna jednostki tworzą:

1) w obszarze nr 1:

- a) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z usługami towarzyszącymi:
  - osiedle "Jantar" (zespół nr 1.2),
  - osiedle "Górka Zawadzka" (zespół nr 1.3),
- b) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna położona:
  - w rejonie ul. Mickiewicza (zespół nr 1.1),
  - wzdłuż ul. Al. Legionów (zespół nr 1.1 i 1.2),
  - w rejonie ul. Spółdzielczej (zespół nr 1.2), wzdłuż ul. Sikorskiego (zespół nr 1.1 i 1.5),
- c) usługi:
  - kościół parafialny p.w. "Miłosierdzia Bożego" (zespół nr 1.4),
  - szkoły ponadpodstawowe, gimnazja i podstawowe w tym między innymi Liceum Sztuk Plastycznych (zespół nr 1.2),
  - przedszkola (zespół nr 1.1, 1.2, 1.3),
  - przychodnia zdrowia ZOZ (zespół nr 1.2),
  - dom pomocy społecznej (zespół nr 1.5),
  - usługi z zakresu handlu, gastronomii i bytowe,
- d) tereny zieleni urządzonej:
  - park miejski im. "Jana Pawła II" (zespół nr 1.4),
  - park osiedlowy (zespół nr 1.4),

- e) tereny baz składowych, hurtowni, zakładów drobnej wytwórczości i obsługi komunikacji położone:
    - w rejonie ul. Zawadzkiej - dawna baza ŁPRI (zespół nr 1.4),
    - przy ul. Spółdzielczej (zespół nr 1.2),
    - przy ul. K. Wyszyńskiego - piekarnia (zespół nr 1.5),
    - przy ul. Bema - zespół garaży (zespół nr 1.2),
  - f) tereny wolne od zabudowy w sąsiedztwie zainwestowania położone:
    - w narożniku ulic Al. Legionów i Sikorskiego (zespół nr 1.1),
    - w narożniku ulic Sikorskiego i Zawadzkiej (zespół nr 1.5),
- 2) w obszarze nr 2 :
- a) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z usługami towarzyszącymi: osiedle "Mazowieckie" (zespół nr 2.1),
  - b) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna położona: wzdłuż ul. Sikorskiego i Szosa Zambrowska (2.2),
  - c) usługi:
    - Telekomunikacja Polska S. A (zespół nr 2.1),
    - Urząd Poczty Polskiej (zespół nr 2.1),
    - zespół szkół: szkoła podstawowa i gimnazjum (zespół nr 2.1),
    - przedszkole (zespół nr 2.1),
    - hala sportowo - widowiskowa (zespół nr 2.1),
    - usługi z zakresu handlu, gastronomii i bytowe,
  - d) tereny zieleni urządzonej: park osiedlowy rekreacyjno - sportowy (zespół nr 2.1),
  - e) tereny wolne w sąsiedztwie zainwestowania położone:
    - w narożniku ulic Al. Piłsudskiego i Zawadzka (zespół nr 2.1),
    - pomiędzy ulicami Zawadzka, Sikorskiego, Szosa Zambrowska, Księżnej Anny i osiedlem zabudowy wielorodzinnej (zespół nr 2.2 i 2.1).
- 3) w obszarze nr 3 :
- a) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z usługami towarzyszącymi: osiedle "Konstytucji" (zespół nr 3.1),
  - b) usługi:
    - zespół szkół: szkoła podstawowa i gimnazjum wraz z obiektami sportowo-rekreacyjnymi,
    - przedszkole,
    - banki, usługi z zakresu administracji, handlu, gastronomii i bytowe,
  - c) tereny zieleni i rekreacji - byłej "Strzelnicy" (zespół nr 3.1),
  - d) zespoły garaży zlokalizowane przy ul. Przykoszarowej i Al. Piłsudskiego,
  - e) jednostka woj skowa (zespół nr 3.2),
- 4) w obszarze nr 4 :
- a) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z usługami towarzyszącymi: osiedle "Armii Krajowej" (zespół nr 4.1),
  - b) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (zespół nr 4.2):
    - osiedle "Medyk I" zrealizowane w formie szeregowej,
    - osiedle "Medyk II" w trakcie realizacji w formie szeregowej, bliźniaczej i wolnostojącej,
  - c) usługi:
    - Wojewódzki Szpital Zespolony,
    - hotel służby zdrowia (pielęgniarek),
    - usługi z zakresu administracji (Kasa Chorych),
    - administracja spółdzielni mieszkaniowej wraz z zapleczem,
    - kaplica wraz z obiektami parafialnymi (w realizacji),
    - usługi z zakresu handlu, gastronomii i bytowe,
  - d) wolne niezabudowane tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie osiedla zabudowy

wielorodzinnej w rejonie ulic Zawadzka, Piłsudskiego i Sybiraków (zespół nr 4.1), rezerwowane pod szpital a obecnie niezabudowane i zbędne na ten cel,

5) w obszarze nr 5 :

- a) usługi z zakresu obsługi komunikacji zbiorowej i podróży - dworzec PKS, stacja paliw z usługami towarzyszącymi,
- b) usługi handlu i usługi specjalne - jednostka woj. skowa.

2. Kierunki polityki przestrzennej:

- 1) poprawa wizerunku miasta, głównie przy trasach komunikacyjnych i skrzyżowaniach ulic poprzez:
  - a) eliminację zabudowy w złym stanie technicznym w szczególności obiektów gospodarczych (zespół nr 1.1, 1.2, 1.5 i 2.2),
  - b) eliminację obiektów kolizyjnych funkcjonalnie (zespół nr 1.4 i 1.5 i 3.1),
  - c) porządkowanie i przekształcenia zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie: ul. Al. Legionów (zespół nr 1.1 i 1.2), ul. Sikorskiego (zespół nr 1.1, 1.5 i 2.2), ul. Szosa Zambrowska (zespół nr 2.2),
  - d) lokowanie usług ogólnomiejskich i komercyjnych na wolnych, niezainwestowanych terenach (zespół nr 1.1, 1.5, 2.1, 2.2 i 4.1),
  - e) poprawę estetyki obiektów (modernizacje i remonty), w szczególności w sąsiedztwie głównych ulic miejskich, (zespół nr 1.1, 1.2, 1.5 i 2.2),
  - f) poprawę funkcjonowania dworca PKS poprzez realizację obiektu obsługi podróży;
- 2) eliminacja ruchu tranzytowego z ul. Al. Legionów,
- 3) poprawa dostępności komunikacyjnej w szczególności zwiększenie ilości miejsc parkingowych w rejonach koncentracji usług oraz zespołach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- 4) realizacja wskazanych centrów usługowo-handlowych i usług o znaczeniu ogólnomiejskim w zespołach: 1.1, 1.5, 2.1, 2.2, 4.1,
- 5) podwyższenie standardu funkcjonowania istniejących terenów zieleni osiedlowej oraz stworzenie powiązań z systemem zieleni ogólnomiejskiej z wykorzystaniem ekosystemów przyrodniczych, poprzez:
  - a) kontynuację realizacji parku im. "Jana Pawła U" z programem usług sportu, rekreacji, wypoczynku i kultury,
  - b) kontynuację realizacji zespołu zieleni osiedlowej z programem usług sportu i rekreacji oraz zagospodarowanie terenu byłej "Strzelnicy" w zespole 3.1,
- 6) tworzenie bezpiecznego systemu powiązań pieszych i rowerowych z terenami rekreacyjnymi i centrum miasta,
- 7) tworzenie stref ruchu spowolnionego i strefo dominującym ruchu pieszym,
- 8) minimalizacja zanieczyszczeń i źródeł hałasu,
- 9) zwiększenie efektywności wykorzystania przestrzeni poprzez:
  - a) intensyfikację zabudowy (zespół nr 1.1),
  - b) realizację zabudowy mieszkaniowej o średniej intensywności na wolnych terenach (zespół nr 1.1, 2.1, 2.2, 4.1),
  - c) kontynuację realizacji zabudowy mieszkaniowej (zespół nr 4.2),
  - d) kontynuację realizacji zespołu obiektów sakralnych, (zespół nr 4.1),
  - e) kontynuację realizacji układu komunikacyjnego w tym ul. Sybiraków,
- 10) rewitalizacja istniejącej zabudowy osiedli mieszkaniowych poprzez:
  - a) podniesienie standardu i estetyki budynków,
  - b) zwiększenie ilości miejsc parkingowych,
  - c) podwyższenie standardu funkcjonowania istniejącej zieleni osiedlowej,
  - d) porządkowanie i przekształcenia istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (zespół nr 1.1, 1.2, 2.2),

11) funkcje dominujące: usługi w wyznaczonych obszarach (U) i mieszkalnictwo (M),

12) funkcje dyslokowane: funkcje uciążliwe dla otoczenia.

§27

Kierunki polityki przestrzennej w strefie miejskiej – III

Obszar strefy położony w środkowej części miasta zawarty pomiędzy strefami: IV C, VI, I, II i V, o wiodącej funkcji mieszkaniowej. Funkcja uzupełniająca to składowo-przemysłowa i usługowa.

W strefie wyodrębnia się następujące obszary:

- a) **obszar 1** z podziałem na zespoły nr 1.1, 1.2 i 1.3,
- b) **obszar 2** z podziałem na zespoły nr 2.1, 2.2, 2.3, 2.4,
- c) **obszar 3** z podziałem na zespoły 3.1, 3.2 i 3.3.

1. Strukturę wewnętrzną strefy tworzą:

1) w obszarze nr 1:

- a) zabudowa produkcyjno - usługowa (zespół nr 1.1),
- b) tereny baz i składów (zespół nr 1.1)
- c) dworzec towarowy PKP (zespół nr 1.1 i 1.2),
- d) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna niskiej i średniej intensywności (zespół nr 1.3) i zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna niskiej intensywności przy ul. Żabiej i Fabrycznej (zespół nr 1.1 i 1.2),
- e) zespół zabudowy mieszkaniowo - usługowej (zespół nr 1.2),
- f) tereny wolne od zainwestowania (zespół nr 1.1),

2) w obszarze nr 2:

- a) osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej niskiej i średniej intensywności z usługami (zespół nr 2.1, 2.2 i 2.3,
- b) usługi w tym między innymi:
  - administracja specjalna (straż pożarna) (zespół nr 2.2),
  - dom dziecka (zespół nr 2.2),
  - szkoła podstawowa (zespół nr 2.2),
  - kościół parafialny (zespół nr 2.1),
  - hotel (zespół nr 2.2)
  - przedszkole (zespół nr 2.3),
- c) tereny wolne od zainwestowania (zespół nr 2.2),

3) w obszarze nr 3:

- a) osiedle zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej niskiej i średniej intensywności, w tym osiedle "Maria" (zespół nr 3.1),
- b) bazy składowo - produkcyjne (zespół 3.3),
- c) administracja (zespół nr 3.3),
- d) dolina rzeczki Łomżyczki (zespół nr 3.2).

2. Kierunki polityki przestrzennej:

1) kontynuacja realizacji zabudowy mieszkaniowej niskiej i średniej intensywności na osiedlach mieszkaniowych (zespół nr 1.3, 2.1, 2.2, 2.3 i 3.1),

2) porządkowanie i przekształcenia istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej niskiej intensywności (zespół nr 1.2 - w rejonie ul. Fabrycznej i Żabiej, zespół nr 2.1 - osiedle "Łomżyca", zespół nr 2.2 - szczególnie w rejonie ul. Polnej, Sikorskiego, Strzelców Kurpiowskich, zespół nr 2.4 - przy ul. Nowogrodzkiej, szczególnie w rejonie skrzyżowania z ulicą Sikorskiego, zespół nr 3.1 - w rejonie ul. Browarnej,

3) podwyższenie standardu funkcjonowania istniejącej zabudowy poprzez:

- a) wzbogacenie programu usług (zespół nr 2.2 i 2.3),
- b) realizacja terenów rekreacyjno - sportowych (zespół nr 2.2, 2.3, 3.1 i 3.2),

4) poprawa wewnętrznego układu komunikacyjnego, szczególnie w zespołach nr 2.1 i 2.2,

- 5) realizacja centrum osiedlowego w sąsiedztwie istniejącej szkoły (zespół nr 2.2),
- 6) ochrona doliny rzeczki Łomżyczki (zespół nr 3.2), zagospodarowanie terenów doliny na cele rekreacyjne oraz włączenie w system zieleni ogólnomiejskiej (ścieżki rowerowe), w tym realizacja parku dzielnicowego w zespole 2.2,
- 7) tworzenie bezpiecznego systemu powiązań pieszych i rowerowych z centrum miasta,
- 8) potencjalne tereny rozwojowe dla funkcji usługowo - produkcyjnej nieuciążliwej dla otoczenia (zespół nr 1.1),
- 9) poprawa funkcjonowania dworca towarowego PKP (zespół nr 1.1),
- 10) minimalizacja oddziaływania źródeł zanieczyszczeń i uciążliwości dla otoczenia - szczególnie w rejonie ul. Sikorskiego i dworca PKS - poprzez przeniesienie istniejących baz przeładunkowych w rejony składowo - przemysłowe,
- 11) realizacja ciągu pieszo - jezdnego, w tym ścieżek rowerowych i systemu zieleni rekreacyjnej - od ul. Sikorskiego w kierunku Łasku Jednaczewskiego (zespół nr 1.3, 2.3, 2.4),
- 12) funkcja dominująca mieszkalnictwo (M),
- 13) funkcja uzupełniająca usługowo - produkcyjna (PP).
- 14) funkcje dyslokowane: funkcje uciążliwe dla otoczenia.

§28

Kierunki polityki przestrzennej w strefie podmiejskiej - IV

strefa podmiejska - IV A

„Obszar jednostki położony we wschodniej części miasta zawarty pomiędzy ulicami: Sikorskiego, Szosą Zambrowską, rzeką Narwą i granicami administracyjnymi miasta, funkcja rolniczo - ekologiczna oraz funkcje: zabudowa mieszkaniowa niskiej intensywności i zieleni urządzona.

W strefie wyodrębnia się następujące obszary:

- a) **obszar 1** z podziałem na zespoły nr **1.1**, 1.2,
- b) **obszar 2** z podziałem na zespoły nr **2.1** i 2.2,
- c) **obszar 3** zespół nr 3.1.

1. Strukturę wewnętrzną jednostki tworzą:

1) w obszarze nr 1:

- a) zabudowa mieszkaniowa niskiej intensywności (zespół nr 1.1 i 1.2),
- b) zabytkowy cmentarz żydowski (zespół nr 1.2),
- c) kościół p.w. Andrzeja Boboli w realizacji (zespół nr 1.2)
- d) grunty użytkowane rolniczo (zespół nr 1.2),

2) w obszarze nr 2:

- a) grunty rolne,
- b) zabudowa mieszkaniowa niskiej intensywności - przy ul. Zdrojowej (zespół nr 2.1),
- c) urządzenia specjalne - stacja przekaźnikowa (zespół nr 2.2),

3) w obszarze nr 3:

- a) obszar chronionego krajobrazu doliny rzeki Narwi,
- b) zabudowa mieszkaniowa niskiej intensywności - przy ul. Zdrojowej,
- c) urządzenia komunalne (ujęcie wody),
- d) zabytek archeologiczny - osada wczesnośredniowieczna.

2. Kierunki polityki przestrzennej:

- 1) *ochrona przed zbyt intensywną zabudową oraz zmianą ukształtowania strefy krawędziowej wysoczyzny;*
- 2) *utrzymanie ciągłości wykształconego systemu powiązań przyrodniczych;*
- 3) *ochrona dziedzictwa kulturowego według wytycznych konserwatorskich;*
- 4) *wykształcenie prawidłowej sylwetki miasta, od strony doliny rzeki i projektowanego głównego ciągu komunikacyjnego - obwodnica miasta;*

- 5) *ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej - teren wyłączony spod zabudowy (obszar nr 2.2 i 2.1 z wyłączeniem terenów przyległych do ulicy Zdrojowej),*
- 6) *ochrona terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych (obszar nr 2.1);*
- 7) *ochrona terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi (obszar nr 3);*
- 8) *porządkowanie, przekształcenia i kontynuacja plombowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej niskiej intensywności (zespół nr 1.1);*
- 9) *realizacja zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności (zespół nr 1.2);*
- 10) *dokończenie realizacji kościoła oraz usług osiedlowych (zakupów codziennych) w sąsiedztwie ul. Szosa Zambrowska (zespół nr 1.2), realizacja programu rekreacyjno-wypoczynkowego w dolinie rzeki Narew (zespół nr 3.1) w powiązaniu z zespołem położonym w jednostce centralnej w zespole 1.2;*
- 11) *zapewnienie warunków do realizacji głównego układu komunikacyjnego miasta obwodnica miejska wraz z przeprawą mostową;*
- 12) *poprawa dostępności komunikacyjnej (zespół nr 1.1 i 1.2), realizacja zespołów parkingowych (zespół nr 1.2) oraz zapewnienie dojazdu do budynku cmentarnego;*
- 13) *rozbudowa i tworzenie systemu zieleni ogólnomiejskiej w tym realizacja parku dzielnicowego, utrzymanie systemu powiązań ekologicznych;*
- 14) *zapewnienie powiązań pieszych i rowerowych ze strefą śródmiejską i doliną rzeki Narew;*
- 15) *funkcja mieszkaniowa (M), funkcja usługowa (U), tereny zieleni i rekreacji (ZR) i rolnicza”.¹*

w strefie podmiejskiej - IV B

Obszar jednostki położony jest w południowej części miasta poza terenami zainwestowania miejskiego, pomiędzy ulicami Al. Legionów i Szosa Zambrowska, o wiodącej funkcji rolniczej. Funkcje uzupełniające stanowią: zabudowa mieszkaniowa (niskiej intensywności), obsługa techniczna miasta, usługi komunalne i usługi kultu religijnego.

W strefie wyodrębnia się następujące obszary:

- a) **obszar 1** zespół 1.1,
- b) **obszar 2** z podziałem na zespoły 2.1 i 2.2,
- c) **obszar 3** z podziałem na zespoły nr 3.1 i 3.2.

1. Strukturę wewnętrzną strefy tworzą: tereny otwarte - użytki rolne oraz

- 1) w obszarze 1:
  - a) kompleks sadów z obiektami towarzyszącymi przy Szosie Zambrowskiej,
  - b) obiekty i urządzenia zasilania miasta w energię elektryczną,
- 2) w obszarze 2:
  - a) przyuliczna („Szosa do Mężenina”) zabudowa siedliskowa i mieszkaniowa,
  - b) ogrody działkowe,
  - c) zespół obiektów z zakresu obsługi komunikacji - "Polmozbyt" i obiekty i urządzenia zasilania miasta w energię elektryczną (zespół nr 2.2),
- 3) w obszarze 3:
  - a) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zagrodowa,
  - b) ogrody działkowe i cmentarz z towarzyszącymi usługami (zespół 3.2),
  - c) kościół parafialny p.w. "Bożego Ciała".

2. Kierunki polityki przestrzennej:

- 1)ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej (obszar nr 1 i zespół nr 2.1),
- 2) realizacja osiedla zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności i wyznaczenie nowych terenów mieszkaniowych (zespół nr 3.1),
- 3)powiększenie terenu istniejącego cmentarza o wolne tereny przyległe, oraz zapewnienie potrzeb parkingowych,
- 4)rozwój funkcji usługowej (zespół nr 2.2), z zakresu obsługi komunikacji, handlu oraz drobnej wytwórczości,

¹ *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży uchwalona uchwałą nr 473/LXXIII Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 października 2006 roku §3pkt.2*

- 5) tworzenie systemu zieleni osiedlowej, w tym realizacja parku, w powiązaniu z systemem zieleni ogólnomiejskiej oraz powiązań rowerowych z centrum miasta,
- 6) realizacja głównego układu komunikacyjnego miasta - połączenie ul. Zawadzkiej z Szosą do Mężenina,
- 7) zapewnienie warunków do realizacji obwodnicy miejskiej,
- 8) ograniczanie podziałów nieruchomości rolnych,
- 9) utrzymanie właściwego stanu infrastruktury technicznej (dróg rolniczych, urządzeń melioracyjnych),
- 10) utrzymanie systemu powiązań ekologicznych,
- 11) zakaz tworzenia nowej zabudowy poza wyznaczonymi obszarami.

strefa podmiejska - IV C

Obszar jednostki położony jest w zachodniej części miasta zawarty pomiędzy ulicami: Wojska Polskiego, Piaski, Modrzewiowej, przedłużenia Browarnej, terenami jednostki VI oraz granicami administracyjnymi miasta. Wiodącą funkcją jest rolnictwo, uzupełniającą funkcję stanowi zabudowa mieszkaniowa niskiej intensywności (jednorodzinna oraz zagrodowa), zabudowa produkcyjno-usługowa, obsługa techniczna miasta oraz funkcja ekologiczna.

W strefie wyodrębnia się następujące obszary:

a) **obszar 1** z podziałem na zespoły nr 1.1, 1.2, 1.3 i 1.4,

b) **obszar 2**, zespół 2.1,

1. Strukturę wewnętrzną jednostki tworzą:

1) w obszarze nr 1:

a) zabudowa mieszkaniowa niskiej intensywności oraz zagrodowa (zespół nr 1.1 i 1.3),

b) usługi komunalne - baza zieleni miejskiej i usługi z zakresu obsługi komunikacji samochodowej - stacja paliw (zespół nr 1.2),

c) ciąg ekologiczny doliny rzeczki Łomżyczki (zespół nr 1.4),

2) w obszarze nr 2

a) tereny otwarte: rolne, rzeczka „Struga Lepacka” i niewielkie kompleksy leśne,

b) Rejonowy Punkt Zasilania miasta w energię elektryczną,

2. Kierunki polityki przestrzennej:

1) ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej (obszar nr 2 i część terenów zespołu nr 1.1 i 1.2),

2) ochrona doliny rzeczki Łomżyczki - zagospodarowanie na rekreacyjne i włączenie w system zieleni ogólnomiejskiej (ścieżki rowerowe) - (zespół nr 1.4),

3) rozwój funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej o niskiej intensywności oraz porządkowanie, przekształcenia istniejącej zabudowy (zespół nr 1.3),

4) realizacja usług o znaczeniu ogólnomiejskim na terenie w sąsiedztwie ul. Wojska Polskiego (zespół nr 1.3),

5) realizacja cmentarza parafialnego,

6) wykorzystanie rezerw terenowych na kontynuację zabudowy mieszkaniowo-usługowej niskiej intensywności przy ul. Nowogrodzkiej - (zespół nr 1.1),

7) tworzenie i realizacja systemu powiązań zieleni miejskiej w tym realizacja parku dzielnicowego z wykorzystaniem istniejących kompleksów leśnych na obszarze 1.3,

8) utrzymanie systemu powiązań ekologicznych

9) funkcja podstawowa mieszkaniowa (M).

10) funkcja uzupełniająca usługowa (U) i rolnicza.

§29

Kierunki polityki przestrzennej w strefie produkcyjno - usługowo - składowej – V

Jednostka położona w południowo - zachodniej części miasta pomiędzy ulicami Wojska Polskiego, terenami przyległymi do ul. Poznańskiej, Al. Piłsudskiego, Al. Legionów,

Przykoszarową, terenami cmentarza i ogrodów działkowych, Szosą do Mężenina, Al. Legionów a granicami administracyjnymi miasta, o wiodącej funkcji przemysłowo - składowej i funkcjami uzupełniającymi: mieszkaniową, rolniczą i ekologiczną.

W strefie wyodrębnia się następujące obszary:

- a) **obszar 1 z podziałem na zespoły 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 i 1.6,**
- b) **obszar 2 z podziałem na zespoły 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5 i 2.6,**
- c) **obszar 3 z podziałem na zespoły 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 i 3.5,**
- d) **obszar 4 i 5.**

1. Strukturę wewnętrzną jednostki tworzą:

tereny otwarte: rolne, rzeczka Łomżyczka, niewielkie kompleksy leśne oraz:

1) *w obszarze nr 1:*

- 1) *zabudowa usługowo-handlowa z usługami z zakresu edukacji, zamieszkania zbiorowego (dom studenta, hotel), rozrywki i kultury oraz zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z usługami (zespół nr 1.1),*
- 2) *w zespole nr 1.2: zabudowa usługowo-przemysłowa, w tym z zakresu obsługi komunikacji (stacja paliw) oraz usługi handlu z obiektami handlowymi o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² na terenie oznaczonym symbolem UCH w wyznaczonych granicach rozmieszczenia tych obiektów z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowo-usługowej,*
- 3) *zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa (zespół nr 1.3),*
- 4) *zabudowa mieszkaniowo-usługowa (zespół nr 1.4),*
- 5) *w zespole nr 1.5 zabudowa usługowo-przemysłowa, w tym tereny specjalne. Na terenach przylegających do ul. Wojska Polskiego oraz w rejonie zabytkowego fortu – zabudowa usługowa z zakresu rekreacji, turystyki, kultury, rozrywki (np. park rozrywki),*
- 6) *w zespole nr 1.6: zabudowa usługowo-przemysłowa, produkcyjna, składowa,*

2) *w obszarze nr 2:*

- a) *zakłady przemysłowe oraz produkcyjno-usługowe,*
- b) *administracja i usługi (zespół nr 2.2),*
- c) *kościół parafialny,*
- d) *zespół zabudowy wielorodzinnej,*
- e) *zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,*
- f) *linia PKP wraz z bocznicami (zespół nr 2.2),*
- g) *dolina rzeczki Łomżyczki (zespół nr 2.5),*

3) *w obszarze nr 3:*

- a) *zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna niskiej intensywności oraz zagrodowa (zespół nr 3.4,),*
- b) *zakłady produkcyjno-usługowe oraz składowe (zespół nr 3.1),*
- c) *administracja specjalna - Urząd Celny (zespół nr 3.3),*
- d) *usługi z zakresu obsługi komunikacji z usługami towarzyszącymi (zespół nr 3.3),*
- e) *tereny kolejowe,*
- f) *dolina rzeczki Łomżyczki,*
- g) *zbiornik retencyjny PPS (zespół nr 3.2),*

4) *w obszarze nr 4:*

- a) *zabudowa zagrodowa - przyulicowa,*

5) *w obszarze nr 5:*

- a) *zakłady produkcyjno-usługowe,*
- b) *usługi z zakresu administracji i usługi oświaty (zespół szkół zawodowych).*

2. Kierunki polityki przestrzennej:

1) *rozwój funkcji przemysłowo-produkcyjnej, składowej i usługowej oraz mieszkaniowo-usługowej (zespół nr 1.2, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1), w tym:*

- a) *w zespole 1.2 rozwój funkcji usługowej handlowej, w tym realizacja centrum handlowo-usługowego z obiektami handlowymi o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² na terenie oznaczonym symbolem UCH w granicach rozmieszczenia tych obiektów, oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej,*
- b) *tereny położone w zespole 1.5, przylegające do ulicy Wojska Polskiego, wraz z terenem Fortu i bezpośrednio z nim sąsiadującym, łącznie z częścią zespołu 1.1 - wskazane do zagospodarowania pod funkcje usługowe, w tym związane z rekreacją, turystyką, kulturą, rozrywką (np. park rozrywki),*
- c) *potencjalne tereny rozwojowe dla rozwoju funkcji przemysłowo-składowej - w zespołach nr 1.5, 1.6, 2.2, 2.3, 2.4,*
- d) *kontynuacja realizacji - w zespole nr 3.1,*
- 2) *ochrona ciągu ekologicznego doliny rzeczki Łomżyczki (zespół nr 3.5) – główny ciąg przewietrzania miasta, utrzymanie otwartego charakteru tych terenów, konserwacja krajobrazu naturalnego, włączenie w system zieleni otwartej,*
- 3) *realizacja zespołu usługowo-handlowego z usługami z zakresu edukacji, zamieszkania zbiorowego (dom studenta, hotel), rozrywki i kultury. Istniejąca zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z usługami - zespół nr 1.1,*
- 4) *kontynuacja zabudowy mieszkaniowo-usługowej niskiej intensywności na terenach przyległych do os. "Kraska" (zespół nr 3.4),*
- 5) *realizacja zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności na terenach przyległych do kościoła – (zespół nr 2.2),*
- 6) *porządkowanie i przekształcenia istniejącej zabudowy zagrodowej położonej wzdłuż ul. Poznańskiej na funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami – (zespół nr 1.3, 2.6) i zabudowy mieszkaniowo-usługowej (zespół 1.4),*
- 7) *zakaz tworzenia nowej zabudowy poza wyznaczonymi obszarami,*
- 8) *ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej (obszar nr 4.1),*
- 9) *realizacja układu komunikacyjnego - połączenie ul. Poznańskiej z Al. Piłsudskiego,*
- 10) *minimalizacja oddziaływania źródeł zanieczyszczeń.*

§30

Kierunki polityki przestrzennej w strefie ekologicznej – VI

Strefa otwarta otacza zainwestowanie miejskie od strony północnej.

1. Strukturę wewnętrzną jednostki tworzą:
  - 1) tereny otwarte: łąki i pastwiska, rzeka Narew wraz z licznymi zakolami i rozlewiskami,
  - 2) miejska oczyszczalnia ścieków,
  - 3) obiekty i urządzenia LOK-u
  - 4) stadion miejski i boisko sportowe,
  - 5) zespół ogrodów działkowych.
2. Kierunki polityki przestrzennej w strefie ekologicznej to:
  - 1) ochrona przed zainwestowaniem i degradacją przyrodniczą
  - 2) ograniczanie podziałów nieruchomości rolnych,
  - 3) utrzymanie właściwego stanu infrastruktury technicznej (dróg rolniczych, urządzeń melioracyjnych),
  - 4) utrzymanie systemu powiązań ekologicznych,
  - 5) zakaz tworzenia nowej zabudowy poza wyznaczonymi obszarami,
  - 6) minimalizacja oddziaływania źródeł zanieczyszczeń.
  - 7) realizacja ciągu pieszo - jezdnego, w tym ścieżek rowerowych i systemu zieleni rekreacyjnej - od ul. Sikorskiego w kierunku Lasku Jednaczewskiego oraz zagospodarowanie terenów rekreacyjno - wypoczynkowych w powiązaniu z ogrodami działkowymi w (zespół nr 1.2).

§31 System transportowy

1. Przyjmuje się założenia przekształceń systemu transportowego i porządkowanie komunikacyjnych funkcji miejskich wynikających z założeń studium. Ustala się konieczność docelowego obciążenia, obecnego układu komunikacyjnego miasta, a szczególnie głównych osi tranzytowych w obszarze zabudowy centrum i dzielnic mieszkaniowych.
2. Na rysunku „Kierunki rozwoju sieci drogowej” określono projektowane przebiegi i podłączenia niezależnego układu komunikacji zewnętrznej, docelowo realizującego obsługę ruchu tranzytowego na kierunku Warszawa (Zambrów) - Łomża - Suwałki z odgałęzieniami w kierunku zachodnim (Ostrołęka) i południowym (kierunek od Ostrowi Mazowieckiej i Warszawy). Wyznaczony schemat dróg tranzytowych powinien być podstawą opracowania koncepcji technicznych drogowych z oceną wpływu na środowisko. Podstawowym elementem układu docelowego jest południowo - wschodnie obejście Łomży z nową przeprawą mostową. Obwodnica leży w ciągu drogi ekspresowej nr 61 i 680 (docelowo II ki. technicznej - „S”) prowadzącej ruch międzynarodowy i tranzytowy od przejść granicznych w rejonie Suwałk do Warszawy i dalej w kierunku państw EWG. Obejście po trasie wschodniej może być realizowane etapowo (docelowo jako droga dwu jezdniowa). Obwodnica w ciągu drogi nr 61 eliminuje podstawowy ruch tranzytowy z centrum, skraca czas przejazdu przez miasto (przez zapewnienie prędkości podróży powyżej 90 km/h) i zapewnia odpowiednie parametry dla ruchu tranzytowego. Warunkiem ograniczenia ruchu tranzytowego na kierunku do Ostrołęki jest realizacja na wysokich parametrach połączenia południowego obejścia i wylotu ulicy Wojska Polskiego. Powyższe połączenie w niniejszym studium jest realizowane przez ulicę „Szosa do Mężenina” i odcinek ul. Poznańskiej oraz nowe połączenie do wylotu ulicy Wojska Polskiego do Ostrołęki. Ww połączenie, dla docelowego ruchu tranzytowego do obejścia Łomży, powinno być realizowane na parametrach minimum klasy Gp (ulice i drogi główne ruchu przyspieszonego). Zakłada się, że obejścia zewnętrzne mogą przejąć około 80 % ruchu tranzytowego w stosunku do miejscowości. Budowa obwodnicy wymaga przekształcenia dojazdów do centrum (poprzez realizację skanalizowanych skrzyżowań i ustalenie właściwych parametrów ulic głównych projektowanych w dotychczasowych opracowaniach urbanistycznych) oraz rozwiązania problemu tranzytu przez tereny południowe miasta. Zakłada się lokalizację głównego węzła drogowego na wyłączeniu drogi krajowej nr 680 z obwodnicy od strony dojazdu do Zambrowa. Główny węzeł drogowy jest połączony przez odcinek obwodnicy z kierunkiem na Ostrołękę (poprzez tereny przemysłowe - przez ulicę „Szosa do Mężenina” i ul. Poznańską) oraz z drogą nr 63 do Ostrowi Mazowieckiej.
3. W zakresie komunikacji kolejowej adaptuje się obecnie istniejące tereny stacyjne i przebiegi bocznic towarowych oraz funkcję towarową (zawieszony ruch pasażerski) linii kolejowej Śniadowo - Łomża. Adaptuje się system bocznic i urządzeń kolejowych na terenach przemysłowo - składowych.
4. Ustala się do adaptacji docelowej sieć ulic miejskich układu podstawowego, składający się z istniejących odcinków dróg i ulic (fragmentarycznie z ulic projektowanych), obejmujący dotychczasowe wyloty dróg krajowych i wojewódzkich z Łomży oraz obejmujący przebieg modernizowanych ulic miejskich na terenach przemysłowo-składowych i w południowej części miasta, pozwalające ograniczyć przejazdy przez centrum. Wyznaczone ulice powinny posiadać docelowo parametry ulic głównych ruchu przyspieszonego (Gp) lub minimum ulic głównych (G) o szerokości w liniach rozgraniczających min. 30 m i podstawowych parametrach technicznych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r (Dz.U. Nr 43, poz.430). W odniesieniu do obejścia zaleca się utrzymywanie LR = 40 m i klasy drogi „S” - droga ekspresowa.
5. Ustala się następujące parametry projektowe i urbanistyczne odcinków dróg i ulic oznaczonych na rysunku „Kierunki rozwoju sieci drogowej” dla wybranych elementów pod-

stawowego układu komunikacyjnego miasta i określonych symbolami klas wg Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 43, poz.430) oraz pomocniczo wg normatywu „Wytycznych Projektowania Ulic” (WPU-92):

1) oznaczenie - „S”

(dotyczy obejścia wschodniego miasta i wylotu w kierunku Suwałk oraz Zambrowa)

a) *funkcja* - droga ekspresowa w ciągu drogi międzynarodowej (obecnie droga krajowa nr 61 i nr 680), główna droga tranzytowa z obejściem terenów miejskich z nowym mostem nad Narwią o funkcji „ekspresowej”,

b) *podstawowe parametry projektowe* - szerokość jezdni - min. 2 docelowo 4 pasy ruchu z utwardzonymi pobocznymi bez dopuszczenia ruchu wolnego, z wykluczeniem pieszych i obsługi terenów przyległych, prędkość projektowa poza obszarem zabudowy $V_p = 100$ km/h, na terenie zainwestowanym $V_p = 90$ km/h,

c) *szerokość w liniach rozgraniczających* - minimalna 40 m,

d) *stopień dopuszczonej obsługi terenu przyległego* - wykluczony, zjazdy tylko w obszarze węzłów i skrzyżowań drogowych,

e) *skrzyżowania i węzły* - główny węzeł na odejściu drogi do Zambrowa, skrzyżowania o ograniczonej funkcji i ilości bezkolizyjnych włączeń na wlotach obecnych przebiegów dróg krajowych i wylocie drogi „Szosa do Mężenina” oraz drogi nr 63 do Ostrowi Mazowieckiej.

2) oznaczenie - „Gp”

a) *funkcja* - ulica i ciąg drogi ruchu przyspieszonego (parametr przyjmowany docelowo dla ciągu projektowanego po południowej stronie terenów miejskich i dla ulicy Wojska Polskiego oraz ulicy Zjazd z obecnym przebiegiem drogi nr 61) - ulica główna ruchu przyspieszonego o funkcji „zbiorczo - tranzytowej”,

b) *podstawowe parametry projektowe* - szerokość jezdni - min. 10 m, zalecane 2 x 7,0 m (na skrzyżowaniach i odcinkowo w miejscach przeciążeń ruchem 2 x 7,0 m z pasem rozdzielania jezdni), chodniki wydzielone od jezdni zielenią, całkowicie izolowane od ruchu kołowego, prędkość projektowa poza obszarem zabudowy $V_p = 100$ km/h, na terenie zainwestowanym $V_p = 80$ km/h (prędkości eksploatacyjne wg ustaleń administracji ruchem drogowym - na terenach miejskich 70 - 90 km/h),

c) *szerokość w liniach rozgraniczających* - minimalna 30 m,

d) *stopień dopuszczonej obsługi terenu przyległego* - na terenie zainwestowanym „ograniczony do przypadków wyjątkowych” i sukcesywnie ograniczany w stosunku do zjazdów istniejących (zalecane zapewnienie obsługi od zaplecza przez dojazdy z ulic lokalnych), na terenach nie zainwestowanych - wykluczony lub ograniczony do wypadków szczególnych,

3) oznaczenie - „G”

funkcja - ulica główna o pośredniej funkcji „obszarowa - tranzytowa” - dojazdy do dzielnic mieszkaniowych i przemysłowych, dotychczasowe wloty drogi tranzytowej przez miasto, trasy średnicowe - główne elementy układu miejskiego,

a) *podstawowe parametry projektowe* - szerokość jezdni - min. 7,0, zalecana 10 m lub więcej wg stanu istniejącego przy jezdniach rozdzielonych (na skrzyżowaniach obciążonych ruchem miejskim minimum 3 pasy ruchu na wlotach do skrzyżowań), chodniki wydzielone od jezdni zielenią lub barierami ochronnymi szerokości min. 3,0 m, prędkość projektowa $V_p = 70$ km/h (prędkości eksploatacyjne wg ustaleń administracji ruchem drogowym - na terenach miejskich 60 - 70 km/h),

b) *szerokość w liniach rozgraniczających* - min. 25 m, zalecana przy szerokości 30 m lub więcej wg stanu istniejącego,

c) *stopień dopuszczonej obsługi terenu przyległego* - poprzez włączone ulice lokalne i dalej przez system ulic dojazdowych, zjazdy bezpośrednie na terenie zainwestowanym „ograniczony do przypadków wyjątkowych” i sukcesywnie likwidowane w stosunku do zjazdów istniejących (zalecane zapewnienie obsługi od zaplecza), na terenach nie zainwestowa-

- nych - ograniczony do przypadków szczególnych,
- 4) oznaczenie - „Z”
    - a) *funkcja* - ulica zbiorcza - podstawowe ulice o funkcji miejskiej,
    - a) *podstawowe parametry projektowe* - szerokość jezdni - min. 7 m, zalecana 9 - 10 m (na skrzyżowaniach zalecane 12 m lub jezdnie rozdzielone), chodniki wydzielone od jezdni zielenią lub barierami ochronnymi szerokości min. 2,0 m, prędkość projektowa $V_p=60$ km/h ,
    - b) *szerokość w liniach rozgraniczających* - min. 20 m, zalecana przy istniejącej szerokości powyżej 20 m wg stanu istniejącego lub min 25 m ,
    - c) *stopień dopuszczonej obsługi terenu przyległego* - na terenie zainwestowanym „częściowo ograniczony” i sukcesywnie ograniczany w stosunku do zjazdów istniejących (zalecane zapewnienie obsługi przez zjazdy łączone i przez dojazdy zbiorcze) oraz na terenach nie zainwestowanych - ograniczony do „przypadków uzasadnionych”.
  - 5) oznaczenie - „L”
    - a) *funkcja* - ulice i drogi lokalne w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 43, poz.430)
    - b) *podstawowe parametry projektowe* - szerokość jezdni - min. 6,0 m, zalecana 7,0 m, oraz zalecane poszerzenia zjazdowe i zatoki parkingowe (na skrzyżowaniach zalecane 9-10 m), chodniki wydzielone od jezdni zielenią lub przykrawężnikowe szerokości min. 2,0 m, prędkość projektowa $V_p = 50$ km/h (prędkości eksploatacyjne wg ustaleń administracji ruchem drogowym - na terenach miejskich 60 km/h),
    - c) *szerokość w liniach rozgraniczających* - minimalna 12 m, zalecana 15 m i wg stanu istniejącego przy szerokości powyżej 15 m lub więcej,
    - d) *stopień dopuszczonej obsługi terenu przyległego* - na terenie zainwestowanym -dopuszczalna obsługa przyległych działek oraz stopień obsługi „ograniczony w miejscach niebezpiecznych i o słabej widoczności ” .
  - 6) ustala się trzystopniową gradację funkcji i znaczenia odcinków dróg i ulic: układ zewnętrzny z obejściem, dojazdami do terenów przemysłowych i objazdami tranzytowymi centrum miasta (klasa „S” , „Gp” i „G”),
    - a) ulice zbiorcze i główne dojazdy do centrum miasta (docelowo ulice o klasie G i Z) - obecnie przebiegi dróg krajowych,
    - b) ulice miejskie, lokalne zaliczone do układu podstawowego (pozostałe odcinki określone na planszach graficznych jako klasy L).
  6. Lokalny układ miejski wymaga realizacji dogodnych połączeń z układem zewnętrznym, tranzytowym poprzez budowę jezdni o szerokościach min 10,5 m lub ulic dwujezdniowych z izolowanym ruchem pieszym i ew. budową ścieżek rowerowych.
  7. Zakłada się docelową konieczność realizacji systemu ścieżek rowerowych przez centrum, do terenów zieleni i w kierunku podmiejskich terenów rekreacji („Lasek Jednaczewski”, tereny nadnarwiańskie, południowe tereny leśne) oraz na odcinkach dróg wylotowych w kierunku wsi i osiedli podmiejskich. System ścieżek rowerowych wymaga wcześniejszego uregulowania systemu parkowania, które powinno być usuwane z poboczy jezdni i chodników na wydzielone parkingi i zatoki, w sposób nie kolidującym z projektowanymi ścieżkami rowerowymi i chodnikami. W szczególności ścieżki rowerowe powinny być realizowane wzdłuż ulicy Wojska Polskiego, Alei Legionów, Poznańskiej, Zawadzkiej, Nowogrodzkiej, Nadnarwiańskiej, Rybaki (dojazd do ogrodów działkowych, terenów rekreacji itp.). Niezbędne jest opracowanie koncepcji budowy systemu ścieżek rowerowych.
  8. Wszystkie powyższe kierunki działań planistyczno-gospodarczych w zakresie kształtowania systemów transportowych muszą uwzględniać rachunek ekonomiczny możliwych do poniesienia nakładów budżetowych zarówno w aspekcie skutków docelowych i krótko etapowych.
  9. Uporządkowania wymaga ustalenie zarządców projektowanych nowych odcinków ulic i

podłączeń do zewnętrznego układu komunikacyjnego tak, aby ulice położone w ciągach dróg krajowych i na obejściach posiadały w całości swego przebiegu administrację należną swej funkcji. Docelowo do ciągów ulic i dróg krajowych należy zaliczyć obecne przebiegi dróg i ulic krajowych oraz projektowane odcinki obejścia i ciągi „Gp”.

10. Istnieje konieczność rozbudowywania istniejących niezależnych od jezdni systemów parkowania w centrum, na terenach usług i na terenach mieszkaniowych w postaci zatok oraz wydzielonych stref parkowania (także wydzielonych parkingów strzeżonych i parkingów wielopoziomowych).
11. W celu realizacji kierunków polityki przestrzennej w zakresie obsługi komunikacyjnej zaleca się w poszczególnych strefach:

Strefa I

Zakładane odciążanie obszaru od ruchu tranzytowego poprzez realizację obwodnicy. Z uwagi na układ drogi wylotowej w kierunku Ostrołęki i potencjał Łomży należy liczyć się z pozostaniem ok. 30% ruchu tranzytowego przez strefę I. Przejazdy tranzytowe przez centrum i dotychczasowy most na Narwi mogą być wzmożone, szczególnie w okresach letnich (w ruchu tranzytowym). Zachowuje się historyczny układ i funkcje ulic w centrum miasta. W obszarze centrum podstawowymi ulicami są dotychczasowe drogi krajowe (ulica Wojska Polskiego, Plac Kościuszki, Al. Legionów, ul. Sikorskiego, Szosa Zambrowska, odcinek ul. Zjazd) oraz podstawowe ulice o funkcji lokalnej i zbiorczej (Dworna, Giełczyńska, Nadnarwiańska, odcinek Nowogrodzkiej, Piękna, Polowa, Rządowa, Rybaki, odcinek Szosy Zambrowskiej, Zamiejska - wg plany sieci komunikacyjnej). Na schemacie projektowanej sieci drogowej określono klasy ciągów dróg i ulic zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 43, poz.430).

Obsługa terenu w strefie I jest zapewniona przez adaptowane ulice klasy L i ulice dojazdowe (ulic i ciągów wewnętrznych, włączonych do ulic lokalnych - nie pokazane w rysunkach studium) oraz przez ulice Z i w ograniczonym zakresie przez adaptowane, niezbędne zjazdy z ulic klasy G. Ulice o docelowej klasie Gp (główne ruchu przyspieszonego) nie powinny obsługiwać bezpośrednio terenów przyległych. Dopuszcza się adaptację istniejących zjazdów i zasad obsługi z obecnych przebiegów dróg krajowych oraz projektowanych ulic zbiorczych „Z” pod warunkiem zabezpieczenia prawidłowych warunków widoczności i płynności ruchu na ulicach nadrzędnych. W strefie I należy dążyć do zapewnienia dojazdów od zaplecza ulic G (głównych) i Gp. W strefie I należy dążyć do budowy ciągów ścieżek rowerowych i ciągów spacerowych wg projektu systemu ogólnomiejskiego, związanych z terenami rekreacji nad Narwią. Strefa I wymaga rozwoju systemu parkowania w całej strefie - także w obszarach doliny rzecznej. Adaptuje się rozwiązanie płatnego systemu parkowania w strefie rynku.

Strefa II

Obsługa bezpośrednia terenu z ulic dojazdowych i lokalnych wewnętrznych włączonych do ulic układu podstawowego (ul. Al. Legionów, Piłsudskiego, Zawadzkiej, Sikorskiego klasy „G”). Ograniczenie do minimum obsługi bezpośredniej, istniejącej z ulic głównych. W zakresie niezbędnych adaptacji istniejącej obsługi z ulicy Sikorskiego dopuszcza się zjazdy zbiorcze i obsługę poprzez ciągi pieszojezdne. W strefie II należy dążyć do budowy ciągów ścieżek rowerowych i ciągów spacerowych wg projektu systemu ogólnomiejskiego. Strefa II wymaga rozwoju systemu parkowania dostosowanego do ilości pojazdów samochodowych mieszkańców strefy. Projektuje się stworzenie systemu parkowania w postaci parkingów strzeżonych, wielopoziomowych garaży oraz zatok przy usługach i wewnątrz terenów nowej zabudowy. Należy wykluczyć organizację parkingów kosztem zieleni rekreacyjnej.

Strefa III

Obsługa terenu przyległego z ulic lokalnych i zbiorczych poprzez włączenia uliczek dojazdowych oraz w możliwie ograniczonym zakresie z ulicy Wojska Polskiego i Sikorskiego (bez prawa nowych włączeń bezpośrednich z ulicy G i Gp). Istniejącą obsługę bezpośrednio z ulicy Gp należy ograniczyć - dopuszcza się zjazdy zbiorcze i obsługę poprzez ciągi pieszojezdne. Adaptuje się obsługę terenów składowo-przemysłowych między ulicą Spokojną a terenami PKP wg zasad określonych w miejscowym planie zagospodarowania poprzez zaprojektowaną sieć ulic lokalnych. Obowiązek zapewnienia miejsc postojowych wewnątrz zabudowy mieszkaniowej wyższej intensywności, a także na wydzielonych parkingach strzeżonych. Należy dążyć do realizacji ciągów ścieżek rowerowych wzdłuż wewnętrznych ciągów zieleni i projektowanych dróg. Adaptuje się istniejące tereny bocznic kolejowych i terenów PKP.

Strefa IV A

Obsługa terenów zabudowy z ulic lokalnych i ulic dojazdowych włączonych do ulicy Sikorskiego, Zdrojowej i w części rozwojowej włączonych do ulicy Szosa Zambrowska (bez prawa włączeń bezpośrednich z projektowanych ciągów ulic Gp). Istniejącą obsługę z ulicy Szosa Zambrowska należy ograniczyć. Obowiązek zapewnienia miejsc postojowych wewnątrz zabudowy mieszkaniowej oraz zaprojektowania ciągów ścieżek rowerowych wzdłuż wewnętrznych ciągów zieleni i projektowanych dróg.

W strefie IVA należy dążyć do budowy ciągów ścieżek rowerowych i ciągów spacerowych wg projektu systemu ogólnomiejskiego związanych z terenami rekreacji nad Narwią. Wyklucza się obsługę terenów przyległych i zjazdy na ulice wewnętrzne z obwodnicy Łomży, projektowanego docelowo połączenia Al. Piłsudskiego z obwodnicą oraz z obszarów skrzyżowań i węzła drogowego. Obowiązuje zachowanie odpowiedniej strefy izolacyjnej od obwodnicy do zabudowy mieszkaniowej w rejonie ulicy Zdrojowej (ustalonej w „Ocenie wpływu realizacji obejścia na środowisko”).

Strefa IV B

Obsługa terenów zabudowy z ulic lokalnych i ulic dojazdowych włączonych do ulicy Szosa do Mężenina, Przykoszarowej i projektowanego przedłużenia ul. Zawadzkiej (bez prawa włączeń bezpośrednich z projektowanych ciągów ulic Gp). Istniejącą obsługę z ulicy Szosa do Mężenina należy ograniczyć. Obowiązek zapewnienia miejsc postojowych wewnątrz zabudowy mieszkaniowej oraz zaprojektowania ciągów ścieżek rowerowych wzdłuż wewnętrznych ciągów zieleni i projektowanych dróg. Wyklucza się obsługę terenów przyległych i zjazdy na ulice wewnętrzne z południowej części obwodnicy Łomży oraz obszarów skrzyżowań i węzłów. Obowiązuje zachowanie odpowiedniej strefy izolacyjnej od obwodnicy do ew. zabudowy mieszkaniowej (ustalonej w „Ocenie wpływu realizacji obejścia na środowisko”).

Strefa IV C

Adaptuje się obecne zasady obsługi terenów poprzez drogi wewnętrzne gospodarcze i ulice dojazdowe włączone do drogi krajowej nr 61 (wylot w kierunku Ostrołęki) i ulicy Nowogrodzkiej.

Obsługa z ulic dojazdowych z wykluczeniem prawa włączeń bezpośrednich z ciągów ulic G - Gp. Dopuszcza się uzupełnienia zabudowy mieszkaniowej pod warunkiem zachowania prawidłowych stref izolacyjnych od komunikacji. Dla nowej zabudowy rozproszonej zaleca się stosowanie odległości zabudowy min. 110 m od osi wylotu drogi klasy Gp i min. 40 m od osi ulicy G.

Strefa V

Adaptuje się obecne zasady obsługi terenów poprzez ulice dojazdowe, drogi wewnętrzne

gospodarcze i ulice lokalne.

Obsługa z dróg i ulic wewnętrznych z wykluczeniem włączeń bezpośrednich z ciągów dróg i ulic klasy Gp i G. Na terenach przemysłowych adaptuje się istniejące bocznice kolejowe i inne urządzenia infrastruktury PKP. Przez teren strefy V przewidziano nowe połączenie wylotu do Ostrołęki z odcinkiem ulicy Poznańskiej o klasie G. Połączenie to, razem z ulicą Poznańską i odcinkiem „Szosa do Mężenina”, będzie docelowo stanowić połączenie drogi krajowej do Ostrołęki z obejściem Łomży i wylotem w kierunku Zambrowa.

Strefa VI

Adaptuje się obecne zasady obsługi terenów poprzez drogi wewnętrzne gospodarcze i przemysłowe.

Obsługa z wykluczeniem nowych włączeń bezpośrednich z ulicy Zjazd - adaptuje się obecne zasady obsługi terenów oczyszczalni ścieków. Obsługa terenów rekreacji, ogrodów działkowych i terenów rolnych z wylotu ulicy Nadnarwiańskiej i ulicy Grobla Jednaczewska (poprzez drogi gospodarcze). W strefie VI należy dążyć do budowy ciągów ścieżek rowerowych i ciągów spacerowych związanych z terenami rekreacji.

§32

Zaopatrzenie w wodę

1. Zapewnienie ciągłości dostawy wody o jakości zgodnej z obowiązującymi normami (w perspektywie zgodnej z przepisami Unii Europejskiej) w ilości pokrywającej pełne zapotrzebowanie w dostosowaniu do tempa rozwoju i potrzeb miasta wymaga:

1)utrzymania w należyтым stanie istniejących urządzeń zaopatrujących w wodę oraz sukcesywną ich rozbudowę poprzez wykonanie nowych odwiertów studni głębinowych na ujęciu „Podgórze” i rozbudowę: zbiorników retencyjnych, pompowni II stopnia i stacji uzdatniania na ujęciu „Rybaki” (do programowanej wydajności 400 m³/d),

2)rozbudowy systemu wodociągowego zgodnie z programem ogólnym sieci wodociągowej na potrzeby zakładanego rozwoju miasta, w miarę posiadanych środków.

2. W celu realizacji kierunków polityki przestrzennej w zakresie zaopatrzenia w wodę zaleca się w poszczególnych strefach:

1) Strefa I

a)modernizację ujęcia „Rybaki” - budowa rurociągów tłocznych wody surowej i rozbudowa stacji uzdatniania do wydajności 400 m³/d (zespół 1.1),

b)wymiana sieci wodociągowej w ulicy Rybaki z $\varnothing$ 100 mm na $\varnothing$ 200 mm na długości od stacji wodociągowej do ul. Zjazd,

c)zamknięcie pierścienia wodociągowego poprzez przedłużenie sieci w ul. Zamiejskiej do ul. Łąkowej,

d)modernizację i uzupełnienie istniejącej sieci rozdzielczej w całej strefie.

2) Strefa II

a)uzupełnienie sieci rozdzielczej szczególnie w zespołach 1.1 i 2.2 przy postępującym zagospodarowaniu w tym terenie,

b)zamknięcie pierścienia wodociągowego poprzez przedłużenie sieci $\varnothing$ 200 mm do ul. Zawadzkiej - między innymi w ul. Łagody i Sybiraków(zespół 4.1),

c)budowa magistrali wodociągowej $\varnothing$ 400 i $\varnothing$ 300 mm w ul. Zawadzkiej do ul. Piłsudskiego.

3) Strefa III

a)wymianę magistralnej sieci wodociągowej w ul. Nowogrodzkiej z $\varnothing$ 150 mm na $\varnothing$ 250 mm na wysokości od ul. Sikorskiego w kierunku na Nowogród (z możliwością pozostawienia sieci $\varnothing$ 150 mm jako rozdzielczej),

b)budowę sieci $\varnothing$ 250 mm w ul. Piłsudskiego na odcinku od ul. Legionów do zamknięcia pierścienia w ul. Poznańskiej (z możliwością pozostawienia istniejącej jako rozdzielczej),

- c) budowę sieci w ul. Browarnej do spięcia w ul. Nowogrodzkiej,
- d) uzupełnienie sieci rozdzielczej szczególnie w zespole 1.1 zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo-składowych.
- 4) Strefa IVA
  - uzupełnienie sieci rozdzielczej szczególnie w zespole 1.2 zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego osiedla „Wschód”.
- 5) Strefa IVB
  - a) realizację magistrali wodociągowej w przedłużeniu ul. Zawadzkiej $\varnothing 400$ mm oraz kontynuację magistrali w ul. Szosa do Mężenina $\varnothing 300$ mm (zamknięcie pierścienia) wraz z zasilaniem tej sieci z ujęcia „Podgórze” magistralą $\varnothing 450$ mm,
  - b) uzupełnienie sieci rozdzielczej szczególnie w zespole 3.1 zgodnie z miejscowym planem „Zawady Przedmieście”.
- 6) Strefa IVC
  - realizację sieci wodociągowej na osiedlu „Zachód” (zespół 1.3). Wymaga to opracowania aneksu do programu ogólnego sieci wodociągowej w zasięgu tego obszaru i korekty sieci magistralnych w ul. Wojska Polskiego i Nowogrodzkiej.
- 7) Strefa V
  - a) przebudowę sieci wodociągowej w ul. Poznańskiej $\varnothing 150$ mm na $\varnothing 200$ i 250 mm na dwóch odcinkach,
  - b) uzupełnienie sieci rozdzielczej między innymi na osiedlu „Kraska” - zespół 3.4, wymianę w ul. Przemysłowej oraz porządkowanie sieci w zespole 1.1 i 1.2.

§33

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

1. Zapewnienie normatywnych standardów cywilizacyjnych w zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych poprzez sukcesywną rozbudowę systemu kanalizacji w dostosowaniu do tempa rozwoju i potrzeb miasta zgodnie z programem ogólnym kanalizacji sanitarnej (w miarę posiadanych środków finansowych).
2. Ograniczenie wielkości odprowadzanych ładunków zanieczyszczeń do wód powierzchniowych poprzez:
  - 1) modernizację oczyszczalni ściekowi stałą kontrolę ścieków oczyszczanych,
  - 2) sukcesywną budowę zbiorczej kanalizacji w gminie Piątница i Łomża z odprowadzeniem ścieków do miejskiej oczyszczalni,
  - 3) rozbudowę systemu kanalizacji deszczowej wraz z sukcesywnym wprowadzaniem urządzeń podczyszczających na istniejących i projektowanych wylotach do odbiorników,
  - 4) rozdzielenie kanalizacji ogólnospławnej na terenie zabudowy staromiejskiej (budowę nowej kanalizacji deszczowej ponad istniejącą ogólnospławną, która pozostałaby jako sanitarna).
3. W celu realizacji kierunków polityki przestrzennej w zakresie odprowadzenia ścieków sanitarnych zaleca się w poszczególnych strefach:
  - 1) Strefa I
    - a) sukcesywną wymianę wyeksploatowanych odcinków sieci i budowę nowej sieci między innymi w ul. Zamiejskiej i Nowogrodzkiej,
    - b) budowę dublera kolektora A (głównego kanału doprowadzającego ścieki do oczyszczalni) na wysokości powyżej ul. Nowogrodzkiej do oczyszczalni (przechodzący przez zespół 3.2 i 3.3),
    - c) uzbrojenie ul. Rybaki w kanalizację sanitarną z odprowadzeniem do kolektora B (zgodnie z aneksem do programu ogólnego kanalizacji sanitarnej) - zespół 1.2,
    - d) rozdzielenie kanalizacji ogólnospławnej - dotyczy głównie zespołu 1.1.
  - 2) Strefa H
    - a) budowę kanalizacji sanitarnej w ul. Szosa Zambrowska,

- b)uzbrojenie wnętrza zespołu 1.1, 2.2 i 4.1 w miarę realizacji zabudowy.
- 3) Strefa HI
- a)budowę kanalizacji sanitarnej w zespole 1.1 - zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo - składowych przy ul. Żabiej,
  - b)budowa kanalizacji w ul. Nowogrodzkiej,
  - c) uzupełnienie sieci między innymi w zespole 2.2 w ul. Bartniczej.
- 4) Strefa IVA
- a)uzbrojenie w kanalizację sanitarną zespołu 1.2 (zgodnie z miejscowym planem osiedla „Wschód”,
  - b)~~budowę kanalizacji sanitarnej w ul. Zdrojowej wraz z zespołom sieciowych prze pompowni ścieków (zgodnie z aneksem do programu ogólnego) z odprowadzeniem do kanału w ul. Rybaki.¹~~
- 5) Strefa IVB
- realizację kanalizacji sanitarnej w zespole 3.1 zgodnie z m.p.z.p. "Zawady Przedmieście" z odprowadzeniem poprzez przepompownię ścieków i kanał tłoczny ul. Szosa do Mężeni-na.
- 6) Strefa IVC
- a)realizację kanalizacji w zespole 1.3 (w miarę postępującego budownictwa) z odprowadzeniem poprzez przepompownię ścieków P-2 i kanał tłoczny do kolektora A. Zaleca się opracowanie aneksu do programu ogólnego w obrębie tej strefy w związku z zawężeniem zabudowy jedynie do zespołu 1.1 i 1.3,
  - b)uzupełnienie kanalizacji sanitarnej w ul. Nowogrodzkiej.
- 7) Strefa V
- a)odprowadzenie ścieków z zespołu 3.4 (osiedle „Kraska”- według aneksu do programu ogólnego) poprzez przepompownię do projektowanego kanału w ul. Poznańskiej,
  - b)realizacja kanalizacji w ul. Poznańskiej wraz z odprowadzeniem wzdłuż rzeki Łomżyczki do kolektora A (na wysokości skrzyżowania ul. Spokojnej z Piłsudskiego),
  - c)porządkowanie kanalizacji w obszarze 1, w związku zamiarem likwidacji podczyszczalni ścieków (byłych ŁZPB) przy ul. Poznańskiej (konieczność opracowania aneksu do programu ogólnego),
  - d)budowa kanalizacji w zespole 3.1.
- 8) Strefa VI
- a) kontynuacja modernizacji i rozbudowy oczyszczalni ścieków do przepustowości 20 tys.m³/d,
  - b) budowa kanalizacji tłocznej z kierunku gminy Piątница do oczyszczalni ścieków.
4. W celu realizacji kierunków polityki przestrzennej w zakresie odprowadzenia ścieków deszczowych w poszczególnych strefach zaleca się:
- 1) Strefa I
- a)budowę kanalizacji deszczowej obejmującą między innymi ulice: Rybaki, Zamiejską Zieloną Krzywe Koło (zespół 1.1) z dwoma lub trzema wylotami do rzeki Narew (według aneksu do programu ogólnego),
  - b)rozdzielenie kanalizacji ogólnospławnej poprzez wybudowanie nowej kanalizacji deszczowej ponad istniejącą ogólnospławną która pozostałaby jako sanitarna.
- 2) Strefa II
- a)budowa kanalizacji deszczowej w ul. Szosa Zambrowska wraz z realizacją kanałów w zespole 2.2 (w miarę realizacji zabudowy),
  - b)realizacja kanalizacji w zespole 1.1.
- 3) Strefa III
- a)uzbrojenie zespołu 1.1 (zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo - składowych przy ul. Żabiej),

¹ *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży uchwalona uchwałą nr 473/LXXIII Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 października 2006 roku §3pkt.3*

- b) uzupełnienie i modernizacja sieci w ul. Poznańskiej.
- 4) Strefa IVA
- a) realizacja kanalizacji deszczowej w zespole 1.2 (osiedle „Wschód”),
  - b) uzupełnienie sieci w zespole 1.1 (między innymi w ul. Wąskiej),
  - c) ~~budowa kanalizacji w ul. Zdrojowej według aneksu do programu ogólnego.~~¹
- 5) Strefa IVB
- a) uzbrojenie w kanalizację deszczową zespołu 3.1 (zgodnie z m.p.z.p. "Zawady Przedmieście"),
  - b) budowa kanalizacji deszczowej w ul. Szosa do Mężenina.
- 6) Strefa IVC
- a) opracowanie aneksu do programu w obszarze całej strefy z uwagi na zawężenie zabudowy jedynie do obszaru jednostki 1, oraz rezygnację z wylotów W9, W10 i W11 (wyznaczonych w programie ogólnym kanalizacji deszczowej),
  - b) odprowadzenie ścieków deszczowych z zespołu 1.3 (zgodnie z nowo opracowanym aneksem).
- 7) Strefa V
- a) budowę kanalizacji deszczowej na osiedlu „Kraska” z odprowadzeniem do kanalizacji w ul. Poznańskiej,
  - b) realizacja kanalizacji szczególnie w jednostce 1 i zespołach 2.2 i 3.1.

§34

Zaopatrzenie w ciepło i gaz

1. Zapewnienie ciągłości i bezpieczeństwa dostawy ciepła i gazu przy modernizacji i dostosowaniu istniejących urządzeń i sieci do potrzeb wynikających z tempa rozwoju miasta.
2. Zwiększenie dostępności sieci ciepłowniczych wraz z modernizacją systemu przesyłowego zmniejszającego straty ciepła (wymiana przewodów w technologii tradycyjnej na preizo-lowane).
3. Zwiększenie dostępności sieci gazowej poprzez sukcesywną rozbudowę sieci wysokiego, średniego i niskiego ciśnienia oraz w miarę potrzeb budowę drugich stacji redukcyjnych I i II stopnia.
4. Zmniejszenie zużycia ciepła przez termorenowację budynków, modernizację węzłów ciepłowniczych grupowych i indywidualnych, montaż liczników ciepła oraz wprowadzanie nowych rozwiązań technicznych i technologicznych ułatwiających obsługę oraz minimalizujących koszty eksploatacji.
5. Wykonanie systemu telemetrii sieci i węzłów w celu kontroli oraz zdalnego sterowania systemu ciepłowniczego z włączeniem układu do centralnego źródła ciepła.
6. Zwiększanie proekologicznych nośników energii do celów grzewczych w budownictwie jednorodzinnym położonym poza zasięgiem sieci ciepłowniczych (sukcesywna likwidacja kotłowni węglowych).
7. Zmniejszenie uciążliwości urządzeń systemu ciepłowniczego w zakresie technologii spalania i emisji pyłów poprzez kontrolę oraz restrykcje w stosunku do emiterów ponadnormatywnych zanieczyszczeń.
8. Wykorzystywanie innych czystych ekologicznie źródeł energii (ciepło z głębi ziemi - pompy ciepłe).
9. Modernizację ciepłowni miejskiej poprzez:
  - a) kontynuację komputerowej wizualizacji pracy kotłów i układu technologicznego,
  - b) modernizację układów sterowania i kontroli pracy kotłów K2 i K3,
  - c) budowę instalacji odpylająco - wyciągowej spalin za kotłem K5.
10. W celu realizacji kierunków polityki przestrzennej w zakresie zaopatrzenia w ciepło i gaz zaleca się w poszczególnych strefach:

---

¹ *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży uchwalona uchwałą nr 473/LXXIII Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 października 2006 roku §3 pkt.3*

- 1) Strefa I
  - a) likwidację węzła grupowego WG IV (przy ul. Pięknej) i wykonanie węzłów indywidualnych lokalizowanych w poszczególnych budynkach wielorodzinnych,
  - b) likwidację węzła grupowego w budynku po byłej kotłowni (Polowa 51 B) i wykonanie węzłów indywidualnych oraz przebudowę sieci na wysokich parametrach,
  - c) budowę stacji redukcyjnej II stopnia i sieci gazowej niskiego ciśnienia obejmującą budownictwo wielorodzinne w obszarze 1.
  - d) sukcesywną rozbudowę sieci gazowej średniego ciśnienia.
- 2) Strefa H
  - a) wymianę sieci magistralnej w technologii tradycyjnej na preizolowaną w ul. Piłu-dskiego (na odcinku od ul. Spokojnej do torów - 0350 mm) oraz od torów do węzła WG I (teren osiedla „Południe 1-0350 mm),
  - b) rozbudowę sieci gazowej niskiego i średniego ciśnienia,
  - c) likwidację węzłów grupowych i wykonanie węzłów indywidualnych lokalizowanych w poszczególnych budynkach wielorodzinnych.
- 3) Strefa III i IVA
rozbudowę sieci gazowej średniego ciśnienia.
- 4) Strefa IVB
objęcie siecią gazową zespołu 3.1 zgodnie z m.p.z.p. „Zawady Przedmieście”
- 5) Strefa IVC
budowę sieci gazowej w zespole 1.1, 1.3.
- 6) Strefa V
  - a) budowę stacji redukcyjnej I stopnia i sieci gazowej wysokiego ciśnienia,
  - b) rozbudowę sieci średniego ciśnienia w całej strefie.

§35

Zaopatrzenie w energię

1. Dostosowanie systemu do potrzeb odbiorców oraz dostarczanie energii elektrycznej o normatywnym standardzie jakościowym i ilościowym poprzez:
  - 1) adaptację istniejących urządzeń elektroenergetycznych /GPZ-ty, linie zasilające 110kV, linie napowietrzne i kablowe 15kV, stacje transformatorowe 15/0,4kV oraz sieć napowietrzna i kablowa nn/, zwracając przy tym uwagę na konieczność zachowania stref ochronnych od istniejących i projektowanych linii napowietrznych 110kV i 15kV do istniejących i projektowanych obiektów kubaturowych oraz utrzymania tych urządzeń w należytej sprawności technicznej,
  - 2) remont i modernizację niektórych istniejących urządzeń elektroenergetycznych jak: sieć napowietrzna nn w ul. Nowogrodzkiej, Stacha Konwy, Nadnarwiańskiej, Rybaki, Piaski, osiedle mieszkaniowe przy ul. Polnej i Wesołej, przy ul. Sosnowej, Browarnej i Zielnej oraz przy ul. Piaski,
  - 3) budowę nowej sieci elektroenergetycznej (SN, nn, stacje transformatorowe 15/0,4kV) na nowoprojektowanych terenach do zainwestowania.
2. Realizacja kierunków polityki przestrzennej w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną w poszczególnych strefach wymagać będzie:
  - 1) Strefa I:
    - a) konieczność remontu i modernizacji istniejących urządzeń elektroenergetycznych przy ul. Nowogrodzkiej (od ul. Stacha Konwy w stronę ul. Sikorskiego),
    - b) konieczność remontu i modernizacji istniejących urządzeń elektroenergetycznych przy ul. Stacha Konwy i Nadnarwiańskiej,
    - c) konieczność remontu i modernizacji istniejących urządzeń elektroenergetycznych przy ul. Rybaki,
  - 2) Strefa II.

- a) adaptuje się istniejące urządzenia elektroenergetyczne SN i nn,
b) konieczność sukcesywnej realizacji sieci elektroenergetycznych w miarę rozwoju zabudowy na terenach wyznaczonych do zainwestowania /obszar 1.1, 2.2./,
- 3) Strefa III:
- a) konieczność remontu i modernizacji istniejących urządzeń elektroenergetycznych przy ul. Nowogrodzkiej,
  - b) konieczność remontu i modernizacji istniejących urządzeń elektroenergetycznych przy ul. Polnej, Wesołej do ul. Strzelców Kurpiowskich,
  - c) konieczność remontu i modernizacji istniejących urządzeń elektroenergetycznych na osiedlu domków jednorodzinnych przy ul. Sosnowej, Browarnej, Zielnej,
  - d) konieczność sukcesywnej realizacji sieci elektroenergetycznych w miarę rozwoju zabudowy na terenach wyznaczonych do zainwestowania (obszar 1.1, 2.4, 3.2),
- 4) Strefa IVA:
- a) adaptuje się istniejące urządzenia elektroenergetyczne SN i nn,
  - b) konieczność remontu i modernizacji istniejących urządzeń elektroenergetycznych przy ul. Zdrojowej,
  - c) konieczność sukcesywnej realizacji sieci elektroenergetycznych w miarę rozwoju zabudowy na terenach wyznaczonych do zainwestowania /obszar 1.2/,
- 5) Strefa IVB:
- a) adaptuje się istniejące urządzenia elektroenergetyczne SN i nn,
  - b) konieczność sukcesywnej realizacji sieci elektroenergetycznych w miarę rozwoju zabudowy na terenach wyznaczonych do zainwestowania (obszar 3.1),
- 6) Strefa IVC:
- a) adaptuje się istniejące urządzenia elektroenergetyczne SN i nn,
  - b) konieczność remontu i modernizacji istniejących urządzeń elektroenergetycznych przy ul. Piaski,
  - c) konieczność sukcesywnej realizacji sieci elektroenergetycznych w miarę rozwoju zabudowy na terenach wyznaczonych do zainwestowania /obszar 1.1, 1.3, 1.4/,
- 7) Strefa V:
- a) adaptuje się istniejące urządzenia elektroenergetyczne SN i nn,
  - b) konieczność sukcesywnej realizacji sieci elektroenergetycznych w miarę rozwoju zabudowy na terenach wyznaczonych do zainwestowania (obszar 2.2),
3. Zmniejszenie uciążliwości urządzeń elektroenergetycznych dla otoczenia wymagać będzie:
- 1) budowę urządzeń elektroenergetycznych w sposób niekolizyjny z rozwojem osadnictwa i chronionymi elementami środowiska przyrodniczego,
  - 2) przy realizacji linii napowietrznych WN i SN w sąsiedztwie zabudowy stosowanie rozwiązań technicznych i stref ochronnych zmniejszających do minimum wpływ w/w linii na ludzi i środowisko,
  - 3) zmniejszenie do minimum oddziaływania szkodliwego pola elektrycznego na ludzi i środowisko przyrodnicze.

§36

System telekomunikacyjny

Dostosowanie systemu telekomunikacyjnego do potrzeb odbiorców oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu jego pracy w wysokim standardzie jakościowym i ilościowym poprzez:

- 1) pełne wykorzystanie istniejących urządzeń telekomunikacyjnych oraz utrzymania tych urządzeń w należytej sprawności i niezawodności technicznej,
- 2) zwiększenie oferty programowej usług telekomunikacyjnych,
- 3) rozwój telefonii komórkowej,
- 4) rozwój sieci światłowodowej.

§37**Usuwanie i utylizacja odpadów**

Selekcja i utylizacja odpadów jest zadaniem koniecznym i bardzo pożądanym, z uwagi na kurczące się zasoby surowców przyrodniczych oraz z uwagi na problemy i zagrożenia związane ze składowaniem tych odpadów.

3. Miasto posiada urządzone składowisko odpadów stałych zlokalizowane w odległości około 18 km od centrum, położone na gruntach należących do wsi Czartoria. Lokalizacja jak również zastosowane zabezpieczenia spełniają wymogi budowy i funkcjonowania stawiane tego rodzaju obiektom oraz minimalizują ewentualne zagrożenia. Miasto przystąpiło do wdrażania systemu selekcji odpadów.
4. Zakładany okres eksploatacji składowiska (biorąc pod uwagę powierzchnię terenu przeznaczanego pod składowisko i ilość dowożonych tam odpadów) ocenia się na okres około 2,5 lat. Okres ten może ulec znacznemu wydłużeniu przy dalszym wprowadzaniu selekcji odpadów i poddaniu niektórych z nich procesom utylizacyjnym (papier, opakowania szklane, metale kolorowe, plastyki).
5. Zakłada się dalsze wdrożenie systemu selektywnej zbiórki i segregacji odpadów z gospodarczym wykorzystaniem surowców wtórnych. Selekcji powinny dokonywać „producenci odpadów”, to jest mieszkańcy miasta, bądź zakłady przemysłowe i usługowe, którym należy stworzyć odpowiednie warunki ku temu. Miejsca składowania odpadów przez mieszkańców należy wyposażyć w odrębne pojemniki (kontenery) do gromadzenia odpadów bezużytecznych oraz pojemniki dla tych odpadów, które można poddać procesom utylizacji (papier, opakowania szklane, metale kolorowe, plastyki) - odrębne pojemniki dla każdego rodzaju odpadu. Wymagana jest budowa sortowni odpadów.
6. W ogólnej masie powstających odpadów przemysłowych około 80% stanowią zużel i popioły z energetyki ciepłej komunalnej i zakładowej oraz odpady przemysłu drzewnego. Odpady te nie stanowią zagrożenia dla środowiska - są wykorzystywane gospodarczo.
7. Problem unieszkodliwiania odpadów powstających w szpitalu należących do I grupy uciążliwości rozwiązano poprzez spalanie ich w szpitalnej spalarni. Nie jest to rozwiązanie docelowe. Spalarnia ta wymaga modernizacji. Najwłaściwszym rozwiązaniem byłoby wybudowanie jednej wspólnej spalarni tych odpadów dla kilku szpitali.
8. Gromadzenie padłych zwierząt - z uwagi na nieliczną grupę rolników w mieście - powinno odbywać się na zbiornicy zorganizowanej przez którąś z gmin położonych w bliskim sąsiedztwie miasta.

§38**Ochrona przeciwpożarowa i obrona cywilna**

Główne kierunki działań w zakresie prawidłowego zabezpieczenia potrzeb obrony cywilnej i ochrony przeciwpożarowej:

- 1) zabezpieczenie rezerw terenowych pod zabudowę ochronną w szczególności w terenach zabudowy wielorodzinnej, przemysłowej i użyteczności publicznej. Rozmieszczenie istniejących i projektowanych obiektów obrony cywilnej uzgadniać z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych,
- 2) zabezpieczyć tereny pod budowę awaryjnych studni wody pitnej o minimalnej wydajności 7,5 litra / osobę / dobę w odległości do 800 metrów od zabudowy mieszkaniowej lub zgrupowań ludzkich,
- 3) zabezpieczyć przed likwidacją istniejące studnie i przystosować do sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego w sytuacjach awaryjnych,
- 4) przystosować oświetlenie zewnętrzne do zaciemniania i wygaszania,
- 5) zabezpieczyć systemy alarmowania i powiadamiania mieszkańców w wypadku zagrożeń, przyjmując promień słyszalności syreny do 300m,
- 6) zabezpieczyć odpowiednią szerokość projektowanych i modernizowanych ulic umożliwiającą sprawną ewakuację ludności, uniemożliwiającą ewentualne zagruzowanie oraz wyznaczyć bezpieczne trasy przejazdu dla pojazdów z toksycznymi środkami przemysłowymi,
- 7) zapewnić na sieci wodociągowej odpowiednią ilość hydrantów dla celów ochrony przeciwpożarowej,
- 8) zabezpieczyć drogi pożarowe dla obiektów przemysłowych i usługowych.

ROZDZIAŁ VII**POLITYKA DZIAŁAŃ OPERACYJNYCH**

Polityka działań operacyjnych określa skalę i zakres aktywności oraz niezbędnych przekształceń struktury miejskiej.

§39**Miejsca i obszary kluczowe**

1. Wyodrębnia się miejsca i obszary o znaczeniu kluczowym dla realizacji celów rozwoju przestrzennego oraz celów związanych z gospodarczym rozwojem miasta:
  - 1) obszar "Starówki" położony w Strefie Centralnej - I, obejmujący obszar 1 - strefy ochrony konserwatorskiej A i B, stanowiący centrum administracyjno - usługowo -handlowe wraz z zespołami zabudowy mieszkaniowej,
  - 2) obszar położony w Strefie Centralnej - I, obejmujący część zespołu 2.2, położony w rejonie skrzyżowania ulic Alei Legionów z Sikorskiego i Kopernika, w sąsiedztwie dworca PKS oraz przebiegu ważnych arterii komunikacyjnych, predysponowany do lokalizacji usług komercyjnych,
  - 3) obszar położony w Strefie Centralnej - I, obejmujący część zespołu 2.1, położony w rejonie skrzyżowania ulic Alei Legionów z Sikorskiego, w sąsiedztwie dworca PKS oraz przebiegu ważnych arterii komunikacyjnych, predysponowany do lokalizacji usług komercyjnych,
  - 4) obszar położony na styku Stref Centralnej - I, Śródmiejskiej - II i Miejskiej - III, obejmujący obszar 5 (strefa II) oraz część zespołu 1.2 (strefa III), położony w rejonie skrzyżowania ulic Alei Legionów z Sikorskiego oraz wzdłuż ulicy Aleja Legionów, obejmujący dworzec PKS, predysponowany do lokalizacji usług komercyjnych i publicznych,
  - 5) obszar położony w Strefie Śródmiejskiej - II, obszar 1, obejmujący część zespołu 1.2, położony wzdłuż ulicy Alei Legionów, w sąsiedztwie osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, wskazany do przekształceń, doinwestowania i lokowania funkcji usłu-

- wych,
- 6) obszar położony w Strefie Śródmiejskiej - II, obszar 1, obejmujący zespoły 1.1 i 1.5, położony wzdłuż ulicy Sikorskiego oraz w rejonach skrzyżowań z ulicami Aleją Legionów i Zawadzką, w sąsiedztwie dworca PKS, kościoła oraz osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, wskazany do przekształceń, doinwestowania i lokowania usług komercyjnych i publicznych, a także lokalizacji dominanty funkcjonalno - przestrzennej w rejonie narożnika ulic Aleja Legionów i Sikorskiego,
  - 7) obszar położony w Strefie Śródmiejskiej - II, obszar 2, obejmujący część zespołu 2.2, położony w rejonie skrzyżowania ulic Sikorskiego z Zawadzką, w sąsiedztwie osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, wskazany do przekształceń, doinwestowania i lokowania usług komercyjnych i publicznych,
  - 8) obszar położony w Strefie Śródmiejskiej - II, obszar 2, obejmujący część zespołu 2.1, położony w rejonie skrzyżowania ulic Piłsudskiego z Zawadzką, w sąsiedztwie osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, wskazany do zainwestowania usługami komercyjnymi i publicznymi,
  - 9) obszar położony w Strefie Śródmiejskiej - II, obszar 4, obejmujący część zespołu 4.1, położony w rejonie skrzyżowania ulic Piłsudskiego z Zawadzką, w sąsiedztwie kościoła (w budowie) oraz osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, wskazany do zainwestowania usługami komercyjnymi i publicznymi,
2. Ustala się następujące kierunki działań o znaczeniu dla tożsamości miasta:
- 1) inspiracja i wspomaganie procesu rewaloryzacji terenów objętych ochroną konserwatorską,
  - 2) dbałość o formę architektoniczną która powinna indywidualizować przestrzeń oraz rozwiązania materiałowo- konstrukcyjne,
  - 3) współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w zakresie:
    - a) porządkowania i zagospodarowania przestrzeni ukształtowanej historycznie,
    - b) kontroli stanu technicznego obiektów zabytkowych, udzielanie pomocy właścicielom przy utrzymaniu obiektów i prawidłowym wykorzystaniu (funkcja).
3. Ustala się następujące kierunki działań o znaczeniu dla strategicznego interesu miasta:
Wykaz przedsięwzięć inwestycyjnych planowanych do podjęcia w perspektywie 2015 roku:
- 1) rozbudowa i modernizacja układu komunikacyjnego miasta:
    - a) budowa obwodnicy miasta,
    - b) rozbudowa i modernizacja ulic na podstawowym układzie komunikacyjnym miasta,
    - c) rozbudowa i modernizacja ulic w układzie uzupełniającym,
  - 2) rozbudowa i modernizacja systemu odprowadzania i utylizacji ścieków bytowych i gospodarczych:
    - a) zakończenie procesu modernizacji i rozbudowy miejskiej oczyszczalni ścieków,
    - b) rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Łomży, podłączanie nowych dostawców ścieków pod kątem maksymalnego wykorzystania przepustowości oczyszczalni,
    - c) doprowadzenie ścieków z okolicznych miejscowości wokół Łomży na oczyszczalnię ścieków - zgodnie z programem ogólnym kanalizacji sanitarnej,
    - d) rozbudowa systemu kanalizacji deszczowej, budowa lokalnych podczyszczalni ścieków z kanalizacji deszczowej (separatorów zanieczyszczeń) - zgodnie z programem ogólnym kanalizacji deszczowej,
  - 3) rozbudowa i modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę:
    - a) rozbudowa i modernizacja ujęć wody,
    - b) rozbudowa sieci wodociągowych magistralnych i rozdzielczych - zgodnie z programem ogólnym sieci wodociągowej,
    - c) sukcesywna wymiana wyeksploatowanych sieci wodociągowych,
  - 4) rozbudowa i modernizacja systemu ciepłowniczego miasta:
    - a) rozbudowa sieci ciepłowniczych w mieście,
    - b) wymiana istniejących sieci ciepłowniczych na preizolowane,

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży

- c) pozyskiwanie i podłączanie nowych odbiorców ciepła ze źródła centralnego,
  - d) modernizacja zasilania w ciepło komunalnych zasobów mieszkaniowych, administracyjnych, oświatowych, id,
  - e) sukcesywna likwidacja istniejących kotłowni węglowych i palenisk domowych poprzez podłączanie dotychczasowych odbiorców do sieci ciepłowniczych lub gazowych,
  - f) budowa nowych lokalnych kotłowni olejowych i gazowych,
  - g) rozbudowa sieci gazowych magistralnych i rozdzielczych
  - h) modernizacja ciepłowni miejskiej,
  - i) modernizacja istniejących węzłów cieplnych,
- 5) rozwój systemu utylizacji odpadów komunalnych:
- a) rozbudowa wysypiska odpadów komunalnych w Miastkowie,
  - b) rozwój systemu segregacji odpadów, w tym budowa sortowni odpadów,
  - c) rozwój bazy sprzętowej do wywozu odpadów,
- 6) rozwój i modernizacja systemu telekomunikacji -budowa nowych linii światłowodowych,
- 7) rozbudowa sieci energetycznych,
- 8) rozwój infrastruktury społecznej
- a) rozwój bazy materialnej istniejących instytucji oświaty:
    - zakończenie budowy Zespołu Szkół Zawodowych (Technicznych) i boisk sportowych,
    - zakończenie budowy Zespołu Szkół Mechanicznych i boisk sportowych,
    - zakończenie budowy Centrum Kształcenia Praktycznego,
    - modernizacja basenu przy Zespole Szkół Ogólnokształcących przy ul. Bernatowicza,
    - budowa sali sportowej przy ILO,
    - zakończenie zagospodarowania terenów przy SP nr 9 wraz z obiektami sportowymi,
    - modernizacja i rozbudowa SP nr 2, nr 4, nr 10 w związku z potrzebą dostosowania do zmian w systemie oświaty,
    - modernizacja budynku Domu Dziecka,
  - b) rozwój bazy materialnej instytucji kultury:
    - zakończenie budowy Teatru Lalek,
    - budowa lub adaptacja obiektu na potrzeby Muzeum Północno - Mazowieckiego,
    - budowa sali koncertowej,
    - budowa amfiteatru przy ul. Zjazd,
    - zakup instrumentów muzycznych dla Łomżyńskiej Orkiestry Kameralnej,
  - c) rozwój bazy materialnej opieki społecznej:
    - zakończenie budowy Domu Pomocy Społecznej,
    - zakończenie budowy Ośrodka Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przy ul. Rybaki,
    - budowa izby wytrzeźwień,
    - utworzenie Domu Pomocy dla bezdomnych,
    - modernizacja i rozbudowa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
  - d) rozwój infrastruktury rekreacyjnej:
    - budowa parku im. Jana Pawła U - Papieża Pielgrzymy,
    - urządzenie terenów rekreacyjnych nad Narwią oraz Łomżyczka,
    - modernizacja i rozbudowa stadionu przy ul. Zjazd,
    - budowa ścieżek rowerowych,
    - *budowa parku rekreacyjno-wypoczynkowego na terenie osiedla „ Wschód”¹*
- 9) rozwój systemu komunikacji zbiorowej,

¹ *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży uchwalona uchwałą nr 473/LXXIII Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 października 2006 roku §3pkt.4 lit a*

- 10) rozbudowa cmentarza komunalnego,
- 11) przygotowanie i uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe,
- 12) przygotowanie i uzbrojenie terenów pod prowadzenie działalności gospodarczej,
- 13) rozbudowa systemu monitorowania miasta pod kątem poprawy bezpieczeństwa publicznego,
- 14) modernizacja koryta rzeki Łomżyczki (od ul. Spokojnej do Nowogrodzkiej),
- 15) gospodarcze wykorzystanie terenów nad Narwią.

4. Zasady współpracy między miastem a powiatem.

Koordinacja i współpraca w dziedzinie przedsięwzięć publicznych będzie podstawowym warunkiem osiągnięcia większości celów społeczno - gospodarczych i zakładanych przekształceń struktury przestrzennej.

Dotyczyć one powinny w szczególności:

- 1) w zakresie komunikacji:
  - a) utrzymania ciągłości korytarza dla budowy obwodnic miasta Łomży ,
  - b) ochrony korytarza obwodnic przed obudowaniem i nowymi włączeniami komunikacyjnymi,
  - c) ochrony obecnego przebiegu dróg nr 61, 63, 680 przed obudową i włączeniami komunikacyjnymi,,
  - d) koordynacji lokalizacji urządzeń obsługi podróży komunikacji samochodowej w obszarze miasta i powiatu przy drogach krajowych, dla uniknięcia nadmiernego zagęszczenia tych urządzeń,
  - e) równoczesnych działań konserwacyjno-modernizacyjnych na drogach łączących miasto i powiat.
- 2) w zakresie elektroenergetyki:
  - a) utrzymanie w studiach gmin i wprowadzenie do planów miejscowych korytarzy linii WN 110 kV,
  - b) wyznaczenie w planie miejscowym linii kablowych i napowietrznych 15 kV z punktów zasilania do odbiorców na terenie gmin i miasta,
- 3) w zakresie zaopatrzenia w wodę:

funkcjonowanie dotychczasowego systemu obsługi z miejskiej sieci wodociągowej w zakresie zaopatrzenia w wodę terenów rozwoju zabudowy w gminie Łomża,
- 4) w zakresie kanalizacji sanitarnej:
  - a) objęcie scentralizowanym systemem kanalizacji sanitarnej terenów zabudowy wiejskiej gminy Łomża i Piątница poprzez podłączenie ich do oczyszczalni miejskiej,
  - b) dowożenia ścieków z urządzeń lokalnych w sąsiednich gminach do punktu zlewnego na oczyszczalni ścieków,
  - c) funkcjonowanie dotychczasowego systemu obsługi w zakresie przyjmowania ścieków z terenów zabudowy w gminie Łomża,
- 5) w zakresie zaopatrzenia w gaz:

wprowadzenie do planów miejscowych korytarza gazociągu wysokiego ciśnienia zaopatrzonego gminy Nowogród i Miastkowo,
- 6) w zakresie ochrony systemu ekologicznego i rozwoju rekreacji:

utrzymanie ciągłości przestrzennej korytarzy systemów ekologicznych - dolin rzek i lasów poprzez ich ochronę przed zabudową,
- 7) w zakresie urządzeń infrastruktury społecznej:
  - a) umożliwienia korzystania z miejskich urządzeń i programowania ich rozwoju z uwzględnieniem potrzeb Łomżyńskiego Obszaru Rozwoju,
  - b) podejmowanie wspólnych przedsięwzięć rozwojowych w dziedzinie infrastruktury społecznej,
- 8) w zakresie usuwania nieczystości:
  - a) koordynacja i współpraca przy opracowaniu programu utylizacji odpadów komunal-

- nnych uwzględniającego selektywną ich zbiórkę, oraz lokalizację subregionalnego zakładu utylizacyjnego,
- b) podjęcie wspólnego przedsięwzięcia budowy zakładu utylizacji.

§40 **Polityka planistyczna**

1. Podstawą polityki planistycznej miasta umożliwiającą realizację celów i kierunków rozwoju powinny być następujące opracowania planistyczne:
  - 1) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone dla obszarów dla których przewiduje się realizację ponadlokalnych lub lokalnych celów publicznych, obszarów objętych obowiązkiem opracowania planu wynikającym z przepisów szczególnych, na których występują szczególne uwarunkowania wynikające z potrzeb środowiska kulturowego i przyrodniczego lub z założonych kierunków przekształceń w strukturze miasta,
  - 2) opracowania o charakterze programowo-ekonomicznym obejmujące zakres przedsięwzięć publicznych niezbędnych dla realizacji wszystkich zakładanych celów.
2. Tereny wskazane do objęcia obowiązkiem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:
  - 1) **P1** - obszar obejmujący Strefę Centralną - I, objęty strefą ochrony konserwatorskiej. Zakres i zakres miejscowego planu (całego obszaru lub wybranych terenów) wg wytycznych konserwatorskich z zaleceniem uwzględnienia:
    - a)porządkowania i kompleksowej rewaloryzacji śródmieścia,
    - b)porządkowania i przekształcenia zabudowy mieszkaniowej w rejonie „Starówki”,
    - c)lokowania usług centrotwórczych,
    - d)intensyfikacji zabudowy,
    - e)wytycznych w zakresie kształtowania architektury,
    - f)poprawy dostępności komunikacyjnej - eliminacji ruchu tranzytowego, zwiększenie ilości miejsc parkingowych,
    - g)wyznaczenie kompleksu terenu rekreacyjno-wypoczynkowego nad rzeką,
  - 2) **P2** - teren położony w Strefie Śródmiejskiej - II (obszar 1, zespół 1.1) obejmujący tereny położone pomiędzy ulicami: Aleja Legionów, Sikorskiego, Wyszyńskiego i Mickiewicza o wiodącej funkcji - usługowo - mieszkaniowej z zaleceniem uwzględnienia:
    - a)wyznaczenia terenów dla realizacji celów publicznych,
    - b)zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji,
    - c)zasad i standardów kształtowania zabudowy,
    - d)zasad i warunków podziału terenu na działki budowlane,
  - 3) **P3** - teren położony w Strefie Śródmiejskiej - II (obszar 1, zespół 1.5) obejmujący tereny położone pomiędzy ulicami: Wyszyńskiego, Sikorskiego i Zawadzką o wiodącej funkcji usługowej z zaleceniem uwzględnienia:
    - a)wyznaczenia terenów dla realizacji celów publicznych,
    - b)zasad i standardów kształtowania zabudowy,
    - c)zasad porządkowania i przekształceń zabudowy,
    - d)zapewnienia powiązań funkcjonalno - przestrzennych,
  - 4) **P4** - teren położony w Strefie Śródmiejskiej - II (obszar 1, część zespołu 1.2) obejmujący teren położony wzdłuż Al. Legionów o wiodącej funkcji mieszkaniowo - usługowej z zaleceniem uwzględnienia:
    - a)zasad porządkowania i przekształceń zabudowy,
    - b)zasad i standardów kształtowania zabudowy,
    - c)zasad i warunków podziału terenu na działki budowlane,
  - 5) **P5** - teren położony w Strefie Śródmiejskiej - II (obszar 2, zespół 2.2) obejmujący tereny położone pomiędzy ulicami: Zawadzką, Sikorskiego, Szosą Zambrowską i terenami osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej o wiodącej funkcji mieszkaniowo - usługowo-

wej z zaleceniem uwzględnienia:

- a) wyznaczenia terenów dla realizacji celów publicznych,
  - b) zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji,
  - c) zasad i standardów kształtowania zabudowy,
  - d) zasad i warunków podziału terenu na działki budowlane,
  - e) zapewnienia powiązań funkcjonalno - przestrzennych z istniejącą ukształtowaną strukturą osiedla mieszkaniowego,
- 6) **P6** - teren położony w Strefie Śródmiejskiej - II (obszar 4, część zespołu 4.1) obejmujący tereny położone w narożniku ulic Piłsudskiego i Zawadzka o wiodącej funkcji mieszkaniowo - usługowej z zaleceniem uwzględnienia:
- a) wyznaczenia terenów dla realizacji celów publicznych,
  - b) zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji,
  - c) zasad i standardów kształtowania zabudowy,
  - d) zasad i warunków podziału terenu na działki budowlane,
  - e) zapewnienia powiązań funkcjonalno - przestrzennych z istniejącą ukształtowaną strukturą osiedla mieszkaniowego,
- 7) **P7** - teren położony w Strefie Miejskiej - HI (obszar 2, część zespołu 2.1) obejmujący tereny pomiędzy ulicami Piłsudskiego, Spokojną, Wesołą i rzeczką Łomżyczką o wiodącej funkcji mieszkaniowej z zaleceniem uwzględnienia:
- a) zasad i standardów kształtowania zabudowy,
  - b) zasad i warunków podziału terenu na działki budowlane,
  - c) ochrony doliny rzeczki Łomżyczki,
- 8) **P8** - teren położony w Strefie Miejskiej - HI (obszar 2, część zespołu 2.2) obejmujący tereny położone w rejonie ulic Polnej i Łukaszyńskiego o wiodącej funkcji mieszkaniowo - usługowej z zaleceniem uwzględnienia:
- a) wyznaczenia terenów dla realizacji celów publicznych,
  - b) zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji,
  - c) zasad i standardów kształtowania zabudowy,
  - d) zasad i warunków podziału terenu na działki budowlane,
  - e) zapewnienia powiązań funkcjonalno - przestrzennych z istniejącą ukształtowaną strukturą osiedla mieszkaniowego,
- 9) **P9** - teren położony w Strefie Miejskiej - HI (część zespołu 1.3, 2.3 i 2.4) oraz Ekologicznej - VI (część zespołu 1.2) obejmujący tereny przeznaczone pod zieleń ogólnomiejską urządzoną z towarzyszeniem zabudowy usługowo - rekreacyjnej z zaleceniem:
- a) zapewnienia powiązań pieszych i pieszo-jezdnymi terenów zurbanizowanych z laskiem i groblą Jednaceską,
  - b) zapewnienie powiązań przyrodniczych za doliną Narwi,
- 10) **P10** - teren położony w Strefie Miejskiej - HI (obszar 2, część zespołu zespół 2.4) obejmujący tereny przyległe do ul. Nowogrodzkiej o wiodącej funkcji mieszkaniowej z zaleceniem uwzględnienia:
- a) zasad i standardów kształtowania zabudowy,
  - b) zasad i warunków podziału terenu na działki budowlane,
  - c) zapewnienia powiązań przyrodniczych (dolina Narwi),
- 11) **P11** - teren położony w Strefie Podmiejskiej - IV A (obszar 1, zespół 1.2) obejmujący tereny położone w rejonie ulicy Szosa Zambrowska (osiedle "Wschód") - (plan podjęty - uchwała nr 112/XXI/03 Rady Miejskiej Łomży z dnia 29.10.03 roku nie wymaga zmiany granic opracowania) - o wiodącej funkcji mieszkaniowo - usługowej z zaleceniem uwzględnienia:
- a) określenia zasad kształtowania zabudowy ze szczególnym uwzględnieniem unikalnych wartości przyrodniczo - krajobrazowych;
  - b) zapewnienia powiązań przyrodniczych oraz widokowych (sylweta miasta od strony doliny Narwi),

- c) *wyznaczenia terenu dla realizacji -parku rekreacyjno-wypoczynkowego,*
    - *dopuszczalne zagospodarowanie: obiekty i urządzenia turystyczno- rekreacyjne,*
    - *miejsca postojowe należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji we wskazanych lokalizacjach,*
  - d) *uwzględnienia jako dominanty funkcjonalno -przestrzennej realizowanego kościoła;*
  - e) *określenie punktów szczególnych związanych kompozycyjnie z projektowanym parkiem i panoramą miasta (wykształcona oś widokowa);*
  - f) *określenia zasad obsługi w zakresie komunikacji z uwzględnieniem istniejącego ukształtowania terenu;*
  - g) *wyznaczenia ciągów pieszych i pieszo-rowerowych łączących system zieleni miejskiej z projektowaną zielenią parkową przystosowaną dla potrzeb wypoczynku mieszkańców i terenami nadrzecznymi, oraz zapewnienia powiązań funkcjonalno - przestrzennych z istniejącą ukształtowaną strukturą osiedla mieszkaniowego;*
  - h) *określenia zasad obsługi infrastruktury technicznej,*
  - i) *zasad i warunków podziału terenu na działki budowlane oraz granic terenu, na którym obowiązuje scalenie nieruchomości;*
  - j) *uwzględnienia możliwości rozwoju zabudowy w kierunku wschodnim (pomiędzy ulicą Wąską, a Szosą Zambrowską) i ewentualnego przedłużenia ulicy Piłsudzkiego;*
  - k) *ograniczenia oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów zabudowy mieszkaniowej:*
    - *zakaz lokalizacji innych rodzajów użytkowania, masztów i stacji przekaźnikowych telefonii komórkowej, miejsc postojowych i garaży dla samochodów ciężarowych,*
    - *minimalna powierzchnia terenów czynnych biologicznie - 50% terenu działki budowlanej,*
    - *zalecana powierzchnia nowych działek budowlanych zabudowy willowej: min. 1500 m², a szerokość frontu działki min. działki - 25 m,*
    - *zalecana powierzchnia nowych działek budowlanych zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej: min. 1000m², a szerokość frontu działki min. działki - 25 m,*
    - *wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej nie może być mniejsza niż 2 i większa niż 3 kondygnacje (łącznie z poddaszem użytkowym), ale nie więcej niż 12,0 m,*
    - *miejsca postojowe należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji; zaleca się 2 stałe miejsca postojowe lub garaże na dom mieszkalny,¹*
- 12) **P12-** teren położony w Strefie Podmiejskiej - rV C (obszar 1, zespół 1.3 i część zespołu 1.4) obejmujący tereny położone pomiędzy ulicami Wojska Polskiego i Piaski oraz istniejącymi osiedlami zabudowy mieszkaniowej, rzeczką Łomżyczką i przedłużeniem ul. Browarnej do ul. Nowogrodzkiej o wiodącej funkcji mieszkaniowo - usługowej z zaleceniem uwzględnienia:
- a) *wyznaczenia terenów dla realizacji celów publicznych,*
  - b) *zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji,*
  - c) *zasad i standardów kształtowania zabudowy,*
  - d) *zasad i warunków podziału terenu na działki budowlane,*
  - e) *zapewnienia powiązań funkcjonalno - przestrzennych z istniejącą ukształtowaną strukturą osiedla mieszkaniowego,*
  - f) *zapewnienia powiązań przyrodniczych (dolina rzeczki Łomżyczki, enklawy leśne),*
- 13) **P13** - *obszar położony w strefie produkcyjno-usługowo-składowej - V pomiędzy ulicami: Wojska Polskiego, Poznańską i ulicą projektowaną stanowiącą przedłużenie ulicy Meblowej, składający się z obszarów P13a (zespół 1.1, 1,2 i 1.4), P13b (zespół 1.5), P13c (część zespołu 1.6) i P13d (część zespołu 1.6), z zaleceniem uwzględnienia:*

¹ *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży uchwalona uchwałą nr 473/LXXIII Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 października 2006 roku §3pkt.4 lit. b*

- a) *wyznaczenia terenów dla realizacji celów publicznych,*
- b) *lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w zespole 1.2 na terenie oznaczonym symbolem UCH,*
- c) *lokalizacji zabudowy mieszkaniowej średniej i niskiej intensywności,*
- d) *zasad i standardów kształtowania zabudowy,*
- e) *zasad i warunków podziału terenu na działki budowlane.*

Dopuszcza się objęcie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego obszarów nie mniejszych niż obszary a, b, c lub d.

- 14) P14 - teren położony w Strefie Przemysłowo -Składowej - V (obszar 1 i 2, zespoły 1.3 i 2.6) obejmujący tereny przyległe do ul. Poznańskiej w sąsiedztwie doliny rzeczki Łomżyczki o zakładanej funkcji - usługowo-produkcyjnej z towarzyszeniem zabudowy mieszkaniowej z zaleceniem uwzględnienia:
- a) *zasad i standardów kształtowania i przekształcania zabudowy,*
  - b) *zasad i warunków podziału terenu na działki budowlane,*
  - c) *zapewnienia powiązań przyrodniczych (ciąg ekologiczny doliny rzeczki Łomżyczki),*
- 15) P15- teren położony w Strefie Przemysłowo -Składowej - V (obszar 2, zespół 2.2) obejmujący tereny położone w rejonie ulicy Poznańskiej w sąsiedztwie linii kolejowej PKP o zakładanych funkcjach: usługowo - produkcyjnej i mieszkaniowej z zaleceniem uwzględnienia:
- a) *terenów dla realizacji celów publicznych,*
  - b) *zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji,*
  - c) *zasad i standardów kształtowania zabudowy,*
  - d) *zasad i warunków podziału terenu na działki budowlane,*
- 16) P16 - teren położony w Strefie Przemysłowo -Składowej - V (obszar 3, część zespołu 3.4) obejmujący tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie osiedla zabudowy mieszkaniowej i usługowo- produkcyjnej "Kraska" i linii kolejowej PKP:
- a) *wiodąca funkcja - usługowo - produkcyjna z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej,*
  - b) *zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji,*
  - c) *zasady i standardy kształtowania zabudowy,*
  - d) *zasady i warunki podziału terenu na działki budowlane,*
- 17) **P17** - *teren położony w Strefie Podmiejskiej - IV A (część zespołu 2.1) obejmujący tereny przyległe do ulicy Zdrojowej o funkcji mieszkaniowej z zaleceniem uwzględnienia:*
- a) *określenia szczegółowych zasad i warunków wynikający z ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego z uwzględnieniem obszaru narażonego na osuwanie się mas ziemnych i określenie jego granicy - w obrębie sztucznie utworzonych stoków oraz warunki zagospodarowania i użytkowania terenów;*
  - b) *określenia zasad kształtowania zabudowy ze szczególnym uwzględnieniem unikalnych wartości przyrodniczo - krajobrazowych;*
  - c) *zapewnienia powiązań przyrodniczych oraz widokowych (sylweta miasta od strony doliny Narwi),*
  - d) *określenia zasad obsługi infrastruktury technicznej;*
  - e) *ograniczenia oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów zabudowy mieszkaniowej:*
- zakaz lokalizacji innych rodzajów użytkowania, masztów i stacji przekaźnikowych telefonii komórkowej, miejsc postojowych i garaży dla samochodów ciężarowych,*
- minimalna powierzchnia terenów czynnych biologicznie - 50% terenu działki budowlanej,*
- zalecana powierzchnia nowych działek budowlanych zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej: min. 1000m², a szerokość frontu działki min. działki - 22 m,*
- wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej nie może być mniejsza niż 2 i większa niż 3 kondygnacje (łącznie z poddaszem użytkowym), ale nie więcej niż 12,0 m,*
- miejsca postojowe należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji; zaleca się 2 stałe*

-miejsca postojowe lub garaże na dom mieszkalny;¹

18) **P18** - teren położony w Strefie Podmiejskiej - TV C (część zespołu 2.1) obejmujący tereny położone w sąsiedztwie RPZ 2 przy ulicy Wojska Polskiego przeznaczone pod lokalizację cmentarza z zaleceniem uwzględnienia zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji;

19) **PI 9** - teren położony w Strefie Podmiejskiej - IV A (obszar 3, zespół 3.1) obejmujący teren położony po północnej stronie ulicy Zdrojowej - (plan podjęty - uchwała nr 244/XXXVII/04 Rady Miejskiej Łomży z dnia 29.09.04 roku, nie wymaga zmiany granic opracowania) - z zaleceniem uwzględnienia:

- a) *określenia szczegółowych zasad i warunków wynikający z ochrony środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem terenu narażonego na niebezpieczeństwo powodzi, granica zagrożenia powodziowego została określona na podstawie „Studium określającego obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią”;*
  - b) *określenia szczegółowych zasad i warunków wynikający z ochrony środowiska kulturowego z uwzględnieniem zabytku archeologicznego granica terenu objętego ochroną została określona przez Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków ”;*
  - c) *zapewnienia powiązań przyrodniczych oraz widokowych (sylweta miasta od strony doliny Narwi);*
  - d) *wyznaczenia terenu dla realizacji plombowej zabudowy mieszkaniowej poza terenem narażonym na niebezpieczeństwo powodzi;*
  - e) *określenia zasad obsługi w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej;*
  - f) *zapewnienie powiązań funkcjonalno - przestrzennych istniejącej i projektowanej zabudowy z terenami nadrzeczными i wyznaczenia terenów łączących system zieleni miejskiej;*
  - g) *ograniczenia oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów zabudowy mieszkaniowej:*
    - *zakaz lokalizacji innych rodzajów użytkowania, masztów i stacji przekaźnikowych telefonii komórkowej, miejsc postojowych i garaży dla samochodów ciężarowych,*
    - *minimalna powierzchnia terenów czynnych biologicznie - 50% terenu działki budowlanej,*
    - *minimalna powierzchnia nowych działek budowlanych zabudowy mieszkaniowej: 800 m², a szerokość frontu działki min. działki - 20 m,*
    - *wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej nie może być większa niż 2 (łącznie z poddaszem użytkowym), ale nie więcej niż 10,0 m,*
    - *- miejsca postojowe należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji; zaleca się 2 stałe miejsca postojowe lub garaże na dom mieszkalny.²*
3. Opracowania planów miejscowych dla nowych struktur osiedleńczych powinny być podejmowane przez władze miasta sukcesywnie, w zależności od pojawiających się potrzeb i koniunktury inwestycyjnej. Plany powinny zawierać ustalenia regulacyjne i być sporządzane w skali 1: 1000.
4. Opracowania o charakterze programowo-ekonomicznym niezbędne dla realizacji zakładanych celów:
- 1) program zieleni miejskiej z systemem ścieżek rowerowych,
  - 2) program modernizacji istniejących ulic z uwzględnieniem ścieżek rowerowych,
  - 3) koncepcje zagospodarowania miejskich terenów zielonych wyznaczonych w programie zieleni,

¹ *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży uchwalona uchwałą nr 473/LXXIII Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 października 2006 roku §3pkt.4 lit. c*

² *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży uchwalona uchwałą nr 473/LXXIII Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 października 2006 roku §3pkt.4 lit. d*

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży

---

- 4) analiza możliwości zagospodarowania terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe położonych nad rzeką Narew i rzeczką Łomżyczką,
- 5) plan zaopatrzenia w ciepło w części dotyczącej zaopatrzenia w paliwa gazowe oraz w energię elektryczną.

§41

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Miasta.

§42

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.